

МІСЛЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Ч. 1 (19)

1966

Рік X

«МІСІЯ УКРАЇНИ»

орган
Головної Управи
Спільки Визволення України
Квартальник
—ооо—

MISSION OF UKRAINE
published by
The Association for the Liberation of Ukraine
Quarterly
—ооо—

MISSION UKRAINE
Herausgeber
Bund zur Befreiung der Ukraine
Vierteljährlich
—ооо—

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ

	За 4 числа	За 2 числа	Окреме число
Австралія	— \$1.40	70 цнт.	35 цнт.
Австрія	—36 шіл.	18 шіл.	9 шіл.
Англія	—0:10:0	0:5:0	0:2:6
Аргентина	—72 пез.	36 пез.	18 пез.
Бельгія	—80 фр.	40 фр.	20 фр.
Бразилія	—28 крз.	14 крз.	7. крз.
Венецуеля	—4,80 бол.	2,40 бол.	1,20 бол.
Німеччина	—4 н.м.	2 н.м.	1 н.м.
Нова Зеландія	—0:10:0	0:5:0	0:2:6
ССА і Канада	— \$1.60	80 цнт.	40 цнт.
Парагвай	—20 гвр.	10 гвр.	5. гвр.
Франція	—7,2 ф.ф.	3,6 ф.ф.	1,8 ф.ф.
Швеція	—6 кр.	3 кр.	1,5 кр.

Замовлення на передплату й грошові перекази
слати на адресу:

Mission of Ukraine
Box 51, Postal Station "C",
Toronto 3, Ontario, Canada.

Редагує Колегія

Редакція застерігає за собою право скорочувати статті і правити мову. Статті підписані авторами, не обов'язково висловлюють погляди чи становище редакції. Анонімних матеріалів і статей не поміщуємо. Передрук дозволений за поданням джерела.

Матеріали до друку слати на адресу:

ALU (SVU), Inc.
P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York, N. Y. 10003, U.S.A.

З М І С Т

Н. Павлушкова — Світ, Україна і Ми	1
“Сполучені Стейти Америки”	2
“Місія України” — кварталник	3
Чергова провокація “хвильовистів”	3
О. Ховайло — Протикомуністична Маніфестація в Нью Йорку	6
В. Коваль — Американці за Визволення Понево- лених Націй і Антибольшевицький Бльок Народів	10
Напередодні Дев'ятого Конгресу УККА	16
В. Коваль — За параваном З'їзду Українських Журналістів	21
Третій Крайовий З'їзд СВУ в Канаді	26
З листів до Редакції:	
Ф. Мелешко — Терень Масенко і Г. Костюк	27
С. Ляшенко — Звеличники Хрушова;	28
д-р М. Прокоп про мости з Україною	30
СУБ проти “контактів”, але... на словах	30
М. Кривенко — Поет-комунар (В. Сосюра)	32

На обгортці вгорі: Протикомуністична Маніфестація в Нью Йорку. На сцені представники АВПН, американських політичних організацій і поневолених народів. Від болгарської національної групи промовляє д-р К. Койчев.

ВНИЗУ: Третій Крайовий з'їзд СВУ в Канаді. Зустріч делегатів з'їзду з українським громадянством м. Торонта

ДЕРЖАВА НАД ПАРТІЯМИ!

НАЦІЯ НАД КЛАСАМИ!

МІСІЯ УКРАЇНИ

ОРГАН СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ

Н. Павлушкова

СВІТ, УКРАЇНА І МИ

Наша доба — доба конфліктів і криз. Доба межева, що характеризується величезним технічним поступом, а одночасно занепадом духових якостей людини в тому й людей провідних прошарків. Однаково, чи ті провідні прошарки стоять при кермі державної влади, чи грають провідну роль в культурній політиці, в окремих її галузях: письменстві, чи в образотворчому мистецтві.

В колах, що керують сучасним світом, атомовими темпами зникають ті вогні загальнолюдських чеснот і переконань, на яких була збудована ціла людська культура. Культуру підмінюють технічною цивілізацією, ідею — нещасливими раціоналізаторськими пропозиціями перебудови суспільства.

Найсильніші, найкраще технічно озброєні держави намагаються вирішувати долю слабших народів потиском гудзиків на пульті апаратури міжнародної політики.

Ієрархія суспільних вартостей, що колись об'єднували націю зсередини й були підставою порозуміння цілого людства, сьогодні насильно й штучно порушені.

Замість релігії, роднини, нації й суспільного авторитету, масмо войовничий атеїзм побудований на ґрунті псевдонауки; розклад родини, під гаслом модернізації життя і автоматизацію життя людства, члени якого мусять грати роль роботів для керуючої привілейованої меншости суспільства.

А в суспільстві домінують не норми правдивої свободи, а лише її гасла, використані з метою пропаганди.

Авторитет духової еліти й правдиве демократичне вирішення питань намагаються замінити диктатурою "більшости", яка іноді буває більшістю лише одного відсотка, що був здобутий заходами терору, або корупцією.

В цьому духовому повітрі, раціоналізм і пристосуванство стали суспільними чеснотами, а брехня замажована загальнолюдськими гаслами є засобом поневолення цілих народів і націй.

З метою виправдання найганебнішої діяльності привілейованої меншости підшукуються, викривлено трактуються й підносяться, як гасла, певні реалітети існуючого.

У висліді це не робить істотної різниці, чи та привілейована меншість є при владі через партійну диктатуру, як це має місце на сході, чи через концен-

трацію фінансових засобів, в руках невеликої кількості осіб — на заході. Перші й другі, дякуючи своєму становищу є творцями політики власних користей. Ця політика власних користей спрямовує державну політику й вирішує національні й соціальні проблеми цілих народів.

Привілейована меншість має в своїх руках пресу, радіо, телевізію, в значній мірі письменство й мистецтво та інші масові засоби впливу на духове життя суспільства, особливо на молодь.

Отруєння духового життя суспільства ми сьогодні спостерігаємо, як на сході, так і на заході.

Все антисуспільне зло в політиці і в культурних заходах всюди й завжди провадиться під гаслами найкращого ідейного змісту. Агресію проти якогось народу, — як акт "визволення". Диктатуру привілейованої меншости, — як "демократію", тоталітарний зміст якої намагається прикрити начебто демократичними формами. Компроміс зі злом, а часто й наочну підтримку зла, — називають "реальною необхідністю" і т. д.

Таке маскування зла викликає у некритично думуючих людей, а таких є, на жаль, більшість, ілюзію, що вони служать правді. А насправді вони є прислужниками насильства: зла суспільного, зла національного й зла соціального.

Внаслідок цього постає суцільний хаос в житті народів і між народами. Але цей духовий і політичний хаос є штучним. Хаосом організованим. І це є також однією з найважливіших прикмет нашої доби. Цей хаос створює, спрямовує на потрібні їй стратегічно, ділянки життя людини і народів, певна рука, рука позалаштункового кола певних осіб з числа привілейованої меншости.

Саме це коло, з метою концентрації влади, фінансових засобів і впливів у своїх руках і висунуло, як принадлегу для мас облудно-привабливу ідею світового інтернаціонального уряду.

В ділянках духового життя людства і в світовій політиці цей організований хаос є лише шляхом, що веде до кінцевої мети — панування світового наднаціонального уряду, де під прикрасою ззовні демократичної форми, заховані тоталітарні прагнення привілейованої меншости.

Події нашого часу наочно стверджують наявність цих замаскованих сил, бо виникнення цих подій жадною політичною логікою пояснити не можна.

СВІТ І РЕАЛЬНІСТЬ

Головна особливість сучасної світової політики полягає в тому, що найбільша й найсильніша держава в світі, — ССА, основою своєї політики обрали розподіл світу на сфери впливу й інтересів. Інакше кажучи — розподіл світу між двома найсильнішими державами: між демократичними ССА й тоталітарно-колоніальною московською червоною імперією. І фактом є, що ця політика є наслідком активної діяльності світових позалаштункових сил привілейованої меншости.

Одним з виявів цієї політики є й сучасне співіснування з червоною Москвою, що часто переходить у співпрацю з Кремлем. Політика співіснування й співпраці з Москвою вирішує долю народів і націй, обумовлює розподіл їх держав на частини, роздирає їхнє єдине тіло в інтересах двох світових велетнів.

Так було в Кореї, в антикомуністичному Китаї. Так є у В'єтнамі й подібні торги країнами робляться позалаштунково не лише в Азії чи в Африці, але навіть в Європі.

З іншого боку, політика співіснування й співпраці з ССРСР "узаконоює" й закріплює сучасне територіально-державне положення цієї правдивої в'язниці народів.

Цілий комплекс питань уявлених в ССРСР націй, офіційна американська політика розглядає, як "внутрішні справи" московської імперії. Тому й проголошений в ССА Тиждень Поневолевих Націй вже зведено до згадування лише московських сателітів.

Назовні політика співпраці з Москвою "пояснюється", як необхідність уникнути всезнищуючої атомової війни. Бо, як твердять прихильники цієї політики, немає ціни, щоб нею можна було заплатити за збереження миру й врятування людства від його знищення термоядерною зброєю.

А насправді маємо поважні докази, що цей "аргумент" не витримує критики й вживається лише, як димова заслона, щоб заховати за нею справжні розрахунки і заміри.

Питаємо: Якою необхідністю можна пояснити, наприклад, політику президентів ССА Рузвельта й Трумана в Ялті й Потсдамі, коли вони подарували Москві пів Європи?

Якою політичною логікою можна пояснити й інші величезні політичні і територіальні поступки Москві в часи ще до атомової доби й пізніше, коли лише ССА мали монополію на атомову бомбу?

Чим можна напр. пояснити політику ССА щодо китайського комуністичного диктатора Мао Тзе Тунга ще тоді, коли він щойно завойовував владу в Китаї?

Тоді найвпливовіша американська преса, з симпатією називала Мао Тзе Тунга "земельним реформатором". А згодом червоний Китай був оголошений як ворог ССА число один.

Кубинського Кастра називано було "борцем проти корупції" й диктатури, а в'єтнамського президента Д'є-

ма і його антикомуністичний уряд було скинено не без допомоги американських сил.

Це широко відкрило дорогу комунізації світа без великої війни.

Саме ця "політика" й поставила ССА в теперішнє для них майже катастрофічне становище в Азії, зокрема у В'єтнамі.

Виникає питання: чи наші визвольні політичні організації, а серед них СВУ, мусять до цієї міжнародної ситуації пристосовуватись, чи діяти проти ворожої нам сучасної течії в світовій політиці?

Від вирішення цього кардинального питання залежить наша визвольна політика.

Хочу висловити переконання, що в цьому для СВУ може бути чинною лише одна засада, лише один критерій: приймаємо теоретично й впроваджуємо в життя лише те, що йде на користь визволення України й відкидаємо все те, що стоїть на перешкоді досягненню цієї найважливішої для нас кінцевої мети.

Тому, зовнішню політику Спілки Визволення України, як частину загальної визвольної політики, мусимо провадити проти впливів тих позалаштункових сил, які згадано попереду.

Спілка Визволення України проти атомової війни, проти знищення людства й надбань вселюдської культури й цивілізації. Ми розуміємо, що атомові війна може знищити й нашу націю.

Але політика поступок і співпраці з червоною Москвою не може затримати комуністичної агресії, наваки, вона її наближає.

Заява президента ССА п. Джансона про те, що поступки комуністам лише прискішують загрозу великої війни є свідомим банкрутством політики співіснування, а разом з тим і політичним банкрутством наших еміграційних "реалітетників".

Війна може початися в той час, коли газетні заголовки кричатимуть про мир, співпрацю й про слякання нових конференцій.

В цій ситуації є цілковито безпідставними твердження наших співіснувальників, які свою політику присто-

(Продовження на стор. 4-ій)

"СПОЛУЧЕНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ"

Редакція "Місії України" подає до відома читачів, що існуюча дотепер плутанина в перекладі американського терміну "Юнайтед Стейт оф Америка" на "З'єдинені Держави Америки", чи "Сполучені Штати Америки" — не відповідають правдивому змістові. Ні американська конституція, а ні жодні американські закони не розглядають "стейти", як "держави", а слово "штати" в іншому перекладі не є українське, бо мало би бути "округа" або "повіт".

Тому, що цю плутанину, мабуть, не мають часу упорядкувати українські наукові установи, як УВАН чи НТШ, надалі в нашому журналі ми вживатимемо перекладу: "Сполучені Стейти Америки", який найкраще відбиває зміст американської назви.

Редакція

«Місія України» — кварталник

З друком цього числа, «Місія України» появлятиметься регулярно кожного кварталу в році, вкінці березня, червня, вересня й грудня.

В зв'язку з цим при Головній Управі СВУ оформлено Редакційну Колегію на чолі з інж. Д. Ярком. Відповідальним редактором буде п. О. Калиник. Дотеперішньому редакторові журналу п. В. Ковалю, Головна Управа висловила щиру подяку за довголітню працю та прийнявши до уваги його відповідальність за інші ділянки роботи в СВУ, на його прохання, увільнила від редагування «Місії України» з тим, що він лишається членом Редакційної Колегії.

Безкомпромісово-самостійницькі позиції СВУ в українській визвольній політиці визначають ідейно-політичний напрям «Місії України», як на внутрішньо-українському та і на зовнішньому відтинках діяльності.

Чіткі позиції супроти комуністичного імперіялізму, а зокрема проти російсько-комуністичного колоніалізму та його диверсії в середині української еміграційної маси, були і будуть надалі, якнайширше викривані на сторінках нашого журналу. Завдання «Місії України» оберігати українське еміграційне життя від рецидивів т. зв. «хвильовизму», «зміновіховства», й «реалітетів», що сприяють Москві в її замірах послабити самостійницькі сили українців на чужині.

Політичному шарлатанству й політикуванню інтелектуальних базікалів, «Місія України» протиставить правду, хоч би якою прикрою вона не була для тих, що на словах проповідують «кодекси моралі» й «жур-

налістичної етики», а на ділі є найбільшими їх ігнорантами і руйніками.

Найбільшою загрозою для української нації під сучасну пору є заміри комуно-московських колоніялістів в ССРСР зрусифікувати наш нарід. Цей злочин Москва доконує при допомозі т. зв. уряду УССР та його «міністерства культури».

Наш журнал цим питанням буде присвячувати якнайбільше уваги та рішуче виступатиме проти різного гатунку «культурників» з УССР, яких Москва висилає за кордон з наміром «доводити», що в «радянській» Україні «розквітає українська культура».

Спілка Визволення України є за контакти з українським народом, а не з московськими запродавцями!

Ми за консолідацію всіх безкомпромісово-самостійницьких сил на еміграції, за їх спільні виступи проти ворогів української визвольної справи.

Ми за чітке розмежування фронтів між самостійництвом і зміновіховством.

Біля нашого журналу згуртовано чисельне коло дописувачів з підсоветським досвідом, що дозволяє нам правдиво інформувати українського читача про справи підсоветської України, а не займатися «дослідами» в питаннях «сучасної УССР», які завели в сліпий кут «дослідників».

Шановних читачів нашого журналу закликаємо стати передплатниками, а кольпортерів до його масового розповсюдження. Це єдині фінансові засоби, які є базою видавничої діяльності СВУ.

Редакційна Колегія

Чергова провокація «хвильовистів»

В газеті «Свобода» з 6-го травня ц. р. на чоловічому місці, під заголовком «Українські письменники на еміграції вимагають звільнення Світличного» надруковано «меморандум», що його зладила й розсилає Президія Об'єднання Українських Письменників «Слово» за підписом Григорія Костюка-голови й Остапа Тарнавського-секретаря.

Мова в «меморандумі» йде про те, що, мовляв: «...до нашого відома дійшли давно факти... що в нашій батьківщині Україні у другій половині 1965 року відбулися арешти серед письменників і мистців»

і що:

«...віддавна практикованим у ССРСР поліційним способом їх засуджено і вивезено в концентраційні табори...».

Зі скупих вісток знаємо, що репресовано двох літературних критиків Івана Світличного й Івана Дзю-

бу за те, що вони передали за кордон патріотичні поезії померлого в УССР поета Василя Симоненка і, які появилися друком у в-ві «Пролог» (ЗП УГВР) в Нью Йорку. Ще перед появою цієї збірки поезій середовище ЗП УГВР і Об'єднання «Слово» широко реклямувало це видання, як вислід «контактів» з Україною.

Як тепер бачимо, ці «контакти» стали в пригоді Москві кого за них треба зліквідувати в УССР, як «буржуазних націоналістів».

Спілка Визволення України вже довгий час інформує українську еміграцію про те, що всяке вишукування патріотизму в творчості українських культурних діячів під Советами, влаштування на ці теми будь-яких літературних вечорів, диспутів, а зокрема публікування їх творів, як це масово практикують зміновіховці, хвильовисти й реалітетники є доносом Москві.

(Продовження на 4-тій стор. обгортки)

СВІТ, УКРАЇНА І МИ

(Продовження із стор. 2-гої)

совують до чужих сил, — про те, що війни, в жодному випадку не буде, а тому українській еміграції лишається єдина можливість провадити "політику" через "контакти" й "зустрічі" з висланниками московського К.Г.Б.

Відкидаємо й прогнози тих, що очікують на збройний конфлікт між Пекіном і Москвою або на "лібералізацію" режиму в ССРСР. Це "політика" ілюзій.

Якою в цій ситуації має бути політика СВУ на зовнішньому відтинку?

Причина декоюнктури українського питання в західному світі до певної міри залежить від нас самих.

Досі, ми мало приділяли уваги висвітленню ваги України, як посереднього й безпосереднього чинника в комплексі світових питань. А коли й робити це, то майже завжди справу розглядали й висвітлювали вузько-суб'єктивно, очима власних бажань і почувань, вимагаючи й від інших таких саме почуттів і розуміння нашої ситуації з погляду наших національних інтересів.

Щоб СВУ мала успіхи в зовнішній визвольній політиці, мусимо перш за все мати певну концепцію в цьому питанні.

В країнах нашого поселення мусимо вияснювати, що питання українського визволення органічно пов'язане з боротьбою за світовий мир, і що від позитивного вирішення цього питання залежить усталення тривкого спокою в цілому світі.

Мусимо пропагувати концепцію перебудови Сходу Європи шляхом привернення незалежності поневоленим на тих просторах народам і створення національних, з демократичним устроєм держав на їх історичних етнографічних землях.

Така перебудова Сходу Європи автоматично знищить джерело імперіалістичної агресії тоталітарного комунізму в цілому світі — колоніальну Росію, що постійно йому загрожує.

В концепції цієї перебудови, суверенній Україні, як другій після росіян за кількістю населення й простором, більшої країни на східно-європейських землях — належить центральне місце.

В наших можливостях є пропагувати цю концепцію не лише в урядових колах, а й серед населення країн, де ми живемо і в такий спосіб мобілізувати суспільну думку народів, щоб вони самі вимагали відповідної політики від своїх урядів.

Нашим гаслом мусить бути вимога твердої політики проти агресивної Москви, вимога допомоги поневоленим націям, бо тільки вона може створити передумови для збереження світового спокою.

Мусимо співпрацювати з організаціями поневолених Росією націй, що є нашими спільниками. Мусимо з ними переводити масові демонстрації проти співіснування з Москвою, особливо наголошуючи, що ця співпраця наближує світову атомову війну.

Мусимо самі, як виборці, вимагати від послів, сенаторів чи конгресменів висунення питання про колоніальне становище України в ССРСР в центральних уста-

новах ССА й Канади, в міжнародних світових організаціях. Як це свого часу зробив в ОН прем'єр Канади Дж. Діфенбейкер.

Демонстрації СВУ проти московського колоніалізму зокрема акції СВУ в ССА й Канаді, пікетування й людні протести проти поневолення України, під час приїздів різних пропагандивних советських ансамблів принесли значну популярізацію українській справі.

Сотні тисяч канадійців і американців бачили ті демонстрації на вулицях міст, в себе вдома в телевізії, чули про них через радіо й читали на ці теми звідомлення в пресі.

Це є рішуче заперечення тих жалюгідних голосів, що агітують за "контакти" й "зустрічі" з агентурою Москви.

З іншого боку учасники мистецьких ансамблів, що приїздили до ССА й Канади, зокрема з підсоветської України бачили демонстрації СВУ, читали наші летючки.

СВУ вітала українських мистців, а одночасно ганьбила колоніальну політику Москви в Україні.

Немає сумніву, що голос СВУ внаслідок тих демонстрацій через тих мистців дійшов до України. І ця метода є найкращим використанням західної практики співіснування з ворогом для нашої визвольної справи.

Всім тим українським пристосуванцям, що за ці маніфестації посуджують СВУ ми відповідаємо: **Вам треба України, хоч би й комуністичної, а нам України вільної, демократичної і незалежної.**

Наш шлях безкомпромісовий і принциповий. Ми можемо, в залежності від обставин, міняти тактику, але нашу мету — ніколи.

Відомий український графік Василь Касіян в своїй статті в "Радянській Україні" в липні м. р., яка написана на замовлення Москви, пише про ці демонстрації проти русифікації і знищення української культури. В ній і лайка й погрози під адресою української самостійницької політичної еміграції й спроба переконати в "суверенності" УСССР.

Через цю статтю українське суспільство на Батьківщині довідалося, що є українці на чужині, які не шукають "контактів" з помічниками їх поневолювачів, і що протимосковська антикомуністична праця на еміграції продовжується й активізується.

Реакція ворога, його задоволення з наві'язання контактів з певною частиною еміграції і його лайка на українських самостійників є зайвим доказом, де і як треба вдаряти по тому ворогові. Тому треба не тільки не зупинятись на досягнутому, але по можливості ще більше поширити такі акції проти окремих конкретних заходів Москви щодо поневолених нею народів, зокрема українського. Особливо проти русифікації, проти дискримінації самої української мови, проти вивозу українців поза межі України, проти колгоспного рабства, що принесло й приносить винищення голодом населення України, проти визискуючих Україну господарчих заходів Москви, проти умов життя нашої молоді на цілих землях, проти колоніальної політики Москви й народобивства української нації.

Протестуємо проти комуністичної культурної політики Москви, проти комуністичної диктатури в письмен-

стві й мистецтві. Проти фальшування нашої історії, проти знищення матеріалів нашої визвольної боротьби в музеях і бібліотеках нашої країни, проти фальсифікації наших історичних постатей і т. д.

Тематика злочинів Москви проти нашого народу є на жаль невичерпна й мусить розроблятися з таким самим запалом і невгнутістю, що їх показала на практиці СВУ, формуючи тим суспільну думку на заході на користь нашої визвольної справи. Але ми не можемо вже задовольнитися гаслом "Москалі забирайтеся з України!" Мусимо особливу увагу присвятити питанню так званих "реалітетів".

Реальна, існуюча дійсність складається з цілого ряду реалітетів, негативних і позитивних в нашому випадку реалітетів політичних.

Найважливіший негативний для нас реалітет це факт поневолення України Москвою, декон'юнктуру українського питання, політику, що твердить, що українська питання є внутрішньою справою СРСР. Такі негативні реалітети беремо до уваги лише для того, щоб їх, як існуючу перешкоду, систематично поборювати, а не пристосовуватися до них.

Конкретним реалітетом, що ми з ним мусимо рахуватися є сучасне становище в Україні. Становище національне, політичне, ідейне, в господарчій, культурно-мистецькій і в інших ділянках життя нашої нації на Батьківщині.

Ці реалітети й мусять визначити нашу сучасну стратегію й тактику визвольної боротьби.

УКРАЇНА І МИ

Сучасний політичний стан в Україні має одну вирішальну прикмету. В той час, коли в країнах-сателітах Москви спостерігається початок занепаду її впливів, як це має місце напр. в Польщі, Румунії, Мадящині, то в Україні стоїть справа інакше.

Терористичний тиск Москви на українську націю не слабшає, а навпаки посилюється, особливо в русифікаційних заходах.

Спонукують московських шовіністів до цього зріст національної свідомості й українського патріотизму. Цей зріст помічасмо не лише на прикладі сучасної української літератури, під Советами, а й у виступах українського студентства в зв'язку з шевченківськими ювілейними урочистостями на Україні, з підпільної праці, яка виявилась через малювання тризубів на стінах університетів Києва й Харкова, в масових листах до советських часописів, з вимогами збільшення видань книжок українською мовою і в багатьох інших проявах.

Поновні, гістеричні заклики ЦК КПУ до посилення боротьби з "українським буржуазним націоналізмом", з "проникненням західних ідей", з релігією і т. п., промовляють самі за себе.

Зріст української свідомості й патріотизму набирає ще більшої сили на тлі перманентних катастроф у так званому "пляшовому" господарстві, які без кінця вибухають в СРСР, вражаючи найтяжче саме Україну внаслідок її підсиленого тоді визиску з боку Москви.

Це в свою чергу поглиблює класову диференціацію в сучасній Україні. З одного боку уярмлений нарід, а по другому боці привілейована меншість комуністичних функціонерів Москви, в тому числі й осіб українського роду, — як визискувачів.

Визвольна політика СВУ орієнтується на сили власної нації. Але приймасмо до відома, що в Україні йде боротьба в міру тамтешніх можливостей за мінімум політичної свободи національного й суспільного життя.

Однак для того, щоб допомогти нашому народові досягти того мінімуму, мусимо на чужині ставити супроти Москви наші вимоги національні, політичні й соціальні — максимальні.

Така співпраця між обома поділеними частинами єдиної української нації в їх боротьбі, там — покищо за мінімум, а тут — за максимум і мусить бути підставою загальних політичних акцій визвольної політики СВУ.

В обличчі такої дійсності, українська політична еміграція ще більше зобов'язана кожну свою політичну акцію спрямовувати на безкомпромісову боротьбу з ворогом, а не на пристосуванство до нього.

Найреальніші реалітети сучасного становища в СРСР і в УРСР — вимагають від нас активних політичних акцій, вимагають програми максимум. Пропаганда за "співіснування" таких політичних груп, як УГВР і УРДП, з їх "доказами", що такою мовляв є політика ССА і Ватикану, свідчать про те, що ці середовища є в полоні чужих і ворожих нашої національній меті інтересів.

Цей опортунізм і пристосуванство мусимо поборювати, викривати його фальшиві декларації про "нові" нібито форми визвольної політики, зокрема в питанні так званого "культ-обміну".

Саме окреслення "культ-обмін" з УРСР не відповідає правдивому змісту. Жодного культурного обміну поміж українською політичною еміграцією й УРСР немає. Бо обмін мусить бути акцією обоюдною, двобічною.

Москва і її підручні з КПУ УРСР розглядають українців на заході, як одну з найбільших перешкод на шляху русифікації України.

Політичну вагу української еміграції в очах Москви, як сили, що заважає їй у виконанні колоніальних плянів, можемо виміряти наполегливістю й підступністю проти українців на чужині. Вбивство Петлюри, Конавальця, Бандери й інших, постійні вимоги про видачу окремих емігрантів, акції за повернення на підсоветську Україну й надзвичайно посилена агентурна праця серед політичної еміграції, — це все докази приділеної нам Москвою уваги.

Спроби розбиття наших визвольних сил і диверсійна праця серед них і зараз стоїть на порядку денному московської війни проти нас. Про це не так давно розповів і московський агент Дерябін, що вибрав свободу й знаходиться в ССА.

Головні ж намагання й заходи ворога спрямовані на те, щоб показати нашому народові на Батьківщині, що його політична еміграція советизується й сходить з самостійницьких позицій. Саме "культурний обмін" і є

(Продовження на стор. 9-тій)

ПРОТИКОМУНІСТИЧНА МАНІФЕСТАЦІЯ В НЬО ЙОРКУ

Це вперше новостворена американська організація Американці за Визволення Поневолених Націй, влаштувала в Нью Йорку, 27-го листопада м. р. Протикомуністичну Маніфестацію, на якій схвалено Резолюції про підтримку воєнної акції уряду ССА у В'єтнамі; про домагання від ООН і урядів не-комуністичних країн засудити комуністичний імперіялізм, а зокрема комуно-російський, комуно-китайський і тітовський колоніялізми; про повну солідарність з проголошеним у ССА законом ч. 86/90 щодо Тижня Поневолених Народів та домаганням створення при Конгресі ССА спеціальної комісії для дослідження проблем поневолених комунізмом народів і в цій цілі Академії Свободи. В резолюціях відмічено, що успішне поборювання комуністичного імперіялізму можливе лише при умові координації дій усіх протикомуністичних сил в цілому світі.

На президіальному столі були розміщені за абеткою національні прапорці народів, що брали участь в Маніфестації, а їх представники в числі 32-ох, займали місця в Президії.

Програмою керував п. Джеф Лобіто — голова Клубу Консервативної Партії в Нью Йорку. Після відкриття й відігання американського гімну з короткою промовою виступив п. Альфред Корн — президент Організації Американці за Визволення Поневолених Націй. Він сказав, що в цей самий час, коли тут в Нью Йорку зібралися представники поневолених комунізмом народів, пацифісти й бітніки протестують в столиці ССА Вашингтоні проти заходів американського уряду перемогти комуністичну агресію.

Вставанням вшановано поляглих американських вояків у В'єтнамі. Молитвою й патріотичною промовою їх пам'ять згадав пастор Р. Дієр.

Потім з промовами виступали представники американських організацій і національних груп в ССА, які скріпили власноручними підписами резолюції. Серед підписаних: Едвард Кеновен, представник Консервативної Партії; В. Плам від Комітету Відродження Республіки; Дж. Рассел від Ліги Американських Вчителів Патріотів; Д. Ламп і С. Чітко від організації Американська Молодь за Свободу; М. Дібра — Альбанія; Азіс Бей — Азербайджан; К. Койчев і Р. Соловейков — Болгарія; А. Плєскачевський і Т. Мерляк — Білорусія; пастор Джон Лі — Тайван (Нац. Китай); Кароль Сітко — Польща; Ромазан Корча і Салагат Бей-Булат — Півн. Кавказ; Б. Болічек, Д. Павчер і Т. Ветеско — Словакія; Д. Султан і Абдула Вефалі — Ідель Урал; Г. Абуладзе — Грузія; Т. Держкович — Сербія; В. Глазков, М. Назаренко і І. Білий — Козакія; О. Ничка, В. Коваль (СВУ) і В. Базилевський (гетьманці) — Україна; Л. Рейгайз — Хорватія; Р. Гесс — Німеччина, як також представники Тибету й В'єтнаму.

Після схвалення резолюцій було висвітлено кілька протикомуністичних фільмів.

Як і треба було сподіватись, проти маніфестації виступили московські білі чорносотенці. В газеті "Новое Русское Слово" з 27 листопада м. р., надруковано заклик бойкотувати маніфестацію, бо в її програму входить "протест проти російського комуністичного колоніялізму". Тож, як бачимо, московський колоніялізм є однаково дорогим, як білим так і червоним російським імперіялістам.

Український Відділ АВПН

РЕЗОЛЮЦІЇ

Ми, учасники Протикомуністичної Маніфестації, що її влаштувала організація Американці за Визволення Поневолених Народів, Інк., в Нью Йорку, 27-го листопада 1965 року в залі Фешин Індустрі, схвалюємо наступні резолюції:

1. Ми повністю підтримуємо уряд ССА в його акції ліквідувати чергову агресію Советської Росії й Червоного Китаю у південному В'єтнамі, що мають за ціль знищити його національну свободу й державну незалежність, поневолити його нарід, а разом з тим і всі народи Азії, як трамплін для загарбання в комуністичне рабство всього світу;

2. Ми засилаємо наш палкий привіт американським воякам, які борються в джунглях південного В'єтнаму за свободу та визнаємо всіх свободолобних американців виявити їм моральну підтримку добровільним жертвуванням крові для потреб Американської Армії;

3. Визнаючи принципи свободи й демократії, ми рішуче осуджуємо вчинки комуністичних попутників, не-поправних пацифістів, виступи яких проти акції нашого уряду в південному В'єтнамі використовуються ворогами ССА;

4. Ми твердо стоїмо за збереження миру в усьому світі, але миру справедливого, що забезпечує свободу всім народам і країнам. Ми вважаємо, що мир мусить бути бережений всіма силами, бо будь-яке його ослаблення, будь-яка поступка комуністичним агресорам захоує їх до нових загарбань. А це веде до неминучої війни. Мир може бути схоронений лише при умові, що ми його захищатимемо з найбільшою рішучістю.

5. Москва й Пейпінг в щоденній брехливій пропаганді, як і в заявах їх офіційних представників обвинувачують ССА в "імперіялізмі" й "колоніялізмі" хоч їм добре відомо, що ССА ні після Першої Світової Війни, ані після Другої Світової Війни не прилучили до своєї території ні одного цалю чужої землі, як це зробила Советська Росія й червоний Китай;

6. Ми заявляємо, що насправді свобода і незалежність народів в усьому світі загрожені комуністичним колоніяльним імперіялізмом й, що в наш час, розпаду імперій на національні держави, лише комуністична імперія ім'я якій СССР не тільки схоронилася, але й

Конем та підтримуємо встановлення свободи й національної незалежності для сербів, хорватів, словінців і македонців, що нині знаходяться під тисоцьким режимом комуністичної тирanii.

14. Ми за справедливий мир між народами світу й пiкiдiацiю будь-якої форми поневолення національно-го i соціально-політичного.

16. Народи Азії й Африки мусять пам'ятати, що їхній шлях до свободи й державної незалежності та добробуту iде через демократичну форму правління, а не комуністичну iдеологію, що в основі своєї спирається на групувальну диктатуру.

17. Світова спротив не-комуністичного світу в збереженні свободи й поразки комуністичного імперіалізму, може бути освітлена тільки при умові координації дій всіх антикомуністичних сил.

Нью-Йорк, 27-го листопада 1965 року.

Президія Маніфестації

Ці Резолюції підписали представники:

Американських Організацій, Альбанії, Азербайджану, Білорусії, Болгарії, Таївану (Нац. Кіау), Кореї, Хорватії, Ірану, Кавказу, Польщі, Грузії, Німеччини, Сербії, Словачки, В'єтнаму, Тибету, України й Індонезії.

RESOLUTIONS

We, the participants of the anti-communist Manifestation, initiated and organized by the Americans to Free Captive Nations, Inc., held on November 27, 1965, at the High School of Fashion Industries in New York, hereby affirm the following resolution:

1. We fully support the U.S. government efforts to put an end to the Soviet Russia and Red China aggression in South Viet Nam whose purpose is to destroy its national freedom and state independence, and to enslave not only its people but other nations in Asia, thus using their defeat as a springboard for seizure of the whole world into Communist slavery.

2. We send our warm greetings to our brave soldiers who heroically fight in the jungles of South Viet Nam for freedom, and appeal to all freedom-loving Americans to manifest your moral support to them by giving your blood to the wounded.

3. In the name of the traditional principles of freedom and democracy, defending the statements of the Bill of Rights, we firmly condemn the Communist followers, blind pacifists, ignorant beatniks, agitated students for their actions against U.S. policy in South Viet Nam which are used by our enemies to morally weaken the U.S.

4. We stand for the peace in the whole world, but we want the just peace that guarantees freedom for all nations and countries. We believe that their peace must be by all means protected, otherwise every agreement, every concession to the Communist aggression inspires them to further expansion which leads to a new inevitable world's war. The peace can be saved if Soviet Russia and Red China will be constantly aware that we are alert and determined to defend our peace and freedom.

7. Ми свідчимо, що поневолення народів європейською Москвою й червоною Лейнітом є жорстоким і нечлудським та включає в собі: експропріації, вилас, безправ'я, знищення елементами громадянських прав, русифікацію, терор і насильство, масові депортації на сєнення. В світлі цих фактів, Советська Росія зокрема зневажає Деклярацію Об'єднаних Націй, Атлантийську Хартію, Статут Об'єднаних Націй, умову про недотушення народодобивства та Всесвітню Деклярацію Прав Людини. Всі ці документи мають під собою підписи представників СССР.

8. В зв'язку з цим Ми апелуємо до Об'єднаних Націй, Уряду США й представників США в ОН поставити на повiстку денну Генеральної Асамблеї питання комуністичного колоніалізму в Азербайджані, Білорусії, Болгарії, Чехії, Естонії, Латвії, Литві, Козакії, Східній Німеччині, Вірменії, Словачки, Індонезії, Польщі та інших Кавказі, Туркестані, Україні, Румунії, Польщі та Індії на Кубі, чи в тих країнах, як наприклад в Альбанії й на Кубі, чи в тих країнах, що поневолені комуністичним Китаєм, як наприклад в Тибеті, північному В'єтнамі й північній Кореї. Ми засуджуємо комуністичний колоніалізм та жадіємо виключення з ОН всіх комуністичних Урядів та замінити їх справами жиними представниками поневолених комуністичним імперіалізмом народів.

9. Ми пересерпівемо наш Уряд та увесь світ щодо політики співiснування, яка насераді є визнанням існуючого стану та схваленням усіх імперіалістичних загарабвань червоною Росією й червоним Китаєм, дякуючи цьому заохоту до дальших підвизних акцій та поневолення нових народів комуністичним імперіалізмом.

10. Ми всебічно підтримуємо закон ч. 86/90 про Тиздень Поневолення Націй одностороно прийнятий Конгресом США, яким вiсполнено повну соціалістичність зiстремліннями до національної свободи й державної незалежності всіх народів і рас, а в тому Полщі, Мадарщини, Латвії, Литви, Естонії, України, Чехо-Словацьчини, Білорусії, Східної Німеччини, Болгарії, Вірменії, Кореї, Грузії, Козакії, Азербайджану, Туркестану, Індонезії, Ірану, Альбанії, Індонезії, Індонезії, В'єтнаму й інших, що знаходяться під червоною Москвоюським чи червоно-китайським пануванням.

Ми обстоюємо повну державну незалежність Словачки, яка в згаданому законі поєднана з Чехією.

11. Ми підтримуємо членів Конгресу США в їх зусиллях, які в згаданому законі поєднана з Чехією.

12. Ми вiсполуємося за повне визволення з комуністичним імперіалізмом нації.

13. Ми пересерпівемо західній світ проти підтримання розділення комуністичними вiресорами!

14. Ми пересерпівемо західній світ проти підтримання і корейського народу та об'єднання їх територій існуючого рабства китайського, німецького, в'єтнамсько-корейського та об'єднання їх територій.

5. Moscow and Peking shamelessly accuse, by their false propaganda and in the statements of their official representatives, the U.S. of their "colonialism" and "imperialism" although they know that the U.S. gained not an inch of foreign territory neither after the First World War nor after the Second World War; that the U.S. enslaved no nation, whereas the Soviet Russia and Red China did.

6. We state that freedom and independence of the free countries in the world are threatened by Communist colonial imperialism. In our time of downfall of the colonial empires and rising of the national independence states, the vast Communist colonial empire, under the name of U.S.S.R., still remains; it continuously threatens the whole world and the free countries. This empire exploits brutally not only non-Russian nations within the U.S.S.R., but also nations of so-called "satellites."

7. We testify that the characteristic features of Red Moscow and Red Peking enslavement are the most inhuman and cruel, such as expropriation, exploitation, pauperization, slave labor, suppression of human rights and fundamental freedoms, Russification, terror, murder, mass deportation of the population of the captive nations.

In committing and continuing these acts, Soviet Russia violated the United Nations Charter, the United Nations Declaration, the Atlantic Charter, the Convention on the Suppression of the Crimes on Genocide, and the Universal Declaration of Human Rights — all these documents bearing the signatures of the U.S.S.R. representatives.

8. Therefore, we request the United Nations, the U.S. government and the U.S. representatives in the United Nations to put on the agenda of its General Assembly the problem of the Soviet-Moscow colonialism in Estonia, Latvia, Lithuania, Armenia, Georgia, Azerbaijan, Byelorussia, Bulgaria, Czechia, Cossackia, East Germany, Hungary, Idel-Ural, Poland, Rumania, Slovakia, North Caucasia, Turkestan, Ukraine, and in other countries subjugated by Communist imperialism such as Albania, Cuba, Tibet, North Viet Nam and North Korea enslaved by Red China. We condemn such colonialism and ask to exclude all Communist governments from the United Nations, and in their stead to admit the authorized representatives of the captive nations.

9. We warn our government and the whole free world against the policy of so-called co-existence which aims at the recognition by the free world of the status quo of Red Russia and Red China conquests as basis

for the subversion action in the free world and for their further expansion to enslave free countries.

10. We support the Public Law 86-90 of the Captive Nations Week resolution of the U.S. Congress which expresses sympathy for the aspirations of peoples everywhere and to recognize the independence of the nations of the world such as: Poland, Hungary, Lithuania, Ukraine, Czechia, Slovakia, Latvia, Estonia, Byelorussia, East Germany, Bulgaria, mainland China, Armenia, Azerbaijan, Georgia, North Korea, Albania, Idel-Ural, Tibet, Cossackia, Turkestan, North Viet Nam and other nations against Communist tyranny and Red Moscow and Red Chinese foreign rule, and urge the re-establishment of their national freedom and state independence. Slovakia should also be recognized as an independent state.

11. We also back up the members of the U.S. Congress in their efforts to establish a standing committee to deal with the problems of the captive nations, and to establish a Freedom Academy to serve the cause of their national independence.

12. We speak out for the liberation of the Chinese, Koreans, Germans, Vietnamese, and the re-unification of countries and peoples divided by Communist aggressors.

13. To warn the Western world against supporting Titoism, which is the Trojan horse of Communism, and to support the re-establishment of the freedom and national independence of the Croats, Serbians, Slovenians, and Macedonians, who are now condemned to live under Tito's regime of Communist tyranny.

14. We demand a just peace among all the peoples of the world a peace which presupposes the liquidation of every form of national subjugation, and the realization of indivisible freedom the world over.

15. We advocate the anti-communist freedom movements everywhere in the world where people are fighting dictatorship and seeking the re-establishment of freedom and independence.

16. The nations in Asia and Africa should, by every available means, expose the decline of Communism as an ideology which is outdated, and the collapse of the Communist rule which is brutal in nature, and should make it plain that their national constructions will follow the road of political democracy and economic welfare so as to thoroughly eradicate any illusion and misconception about Communism in consciousness as well as in form.

17. A global strategy for the advance of freedom should be formulated and adopted to unify all anti-communist efforts of the Free World to defeat Communism. In this global struggle against Communism the national and continental anti-communist efforts should be well coordinated components.

November 27, 1965

Presidium of Manifestation

These Resolutions were signed by the Representatives of: America (U.S.A.), Albania, Azerbaijan, Byelorussia, Bulgaria, Nat. China, Cossackia, Croatia, Idel-Ural, North Caucasus, Poland, Georgia, Germany, Serbia, Slovakia, Tibet, Viet Nam and Ukraine.

ЧИ ІСНУЄ ОСЕРЕДОК СВУ У ВАШІЙ МІСЦЕВОСТІ?

Коли ні, то організуйте ініціативну групу і встановіть негайно зв'язок з Краєвою Управою Спільки Визволення України у Вашій країні, або з Головною Управою СВУ в США.

ALU (SVU), Inc.

P. O. Box 106 Cooper Sta.
New York, N. Y. 10003, USA.

СВІТ, УКРАЇНА І МИ (Продовження зі стор. 5)

засобом для досягнення згаданої мети ворога.

Саме для досягнення цієї мети й була вислана Московською групою Колосової в складі кількох членів Верховної Ради УРСР, кількох відповідальних керівників з апарату ЦК КПУ, кількох червоних партизанів, що боролися проти нашої УПА, голова обласного виконавчого комітету, кількох людей неозначеного фаху й лише для проформи причеплено кількох діячів "української культури", як наприклад, відповідальний керівник відділу радянської літератури, Інституту Літератури Академії Наук УРСР.

Цей літератор — Степан Крижанівський, є однією з керівних осіб в акції фальшування історії нашої літератури й спрямування її на московсько-комуністичні рейки.

Отже, твердження "політиків" з УГВР й з УРДП, які за "контакти" з такими особами, й що вони це роблять, щоб "нав'язати" через них зв'язки з нашим народом, є найбільшим політичним цинізмом, який можна собі уявити.

Але в антикомуністичних колах західного світу і в політичних еміграціях поневолених Росією народів ці "контакти" викликають уяву, що українська політична еміграція советизується, звертає зі шляху визвольної боротьби на компроміс з Москвою.

Один з туристів групи Колосової, С. Козак, в "Радянській Україні", в березні м. р. писав: "Нам було приємно, що НИХТО (підкреслення наше) з учасників "круглого стола" не ставив питань реставраційного, або самостійницького характеру".

Можна собі уявити, як болюче вдарили ці слова по українських патріотах в Україні, для яких наша самостійницька еміграція є не лише моральною підпорою, але й політичним хребтом в їхній боротьбі з окупаційною владою. Бо чим активніша українська політична еміграція, тим більші поступки вимушений робити окупант нашому народові.

"Круглостольники" в Нью Йорку значно улекшили Москві справу політичної компромітації самостійницьких сил на чужині в очах нашого народу.

Вони відкрили шлях до новітнього ідейного зміновіковства, подібного тому, що ми спостерігали його в 20-х рр., і проти якого змушена була боротися СВУ в Україні.

Друга мета, яку переслідують "контактами" Москва здобути ще одне джерело інформації і вихідні позиції для вербування советської агентури на чужині.

На жаль, у цій статті неможливо висвітлити всі аспекти "зустрічів з земляками" й дати відповідь на "докори" прибічників "діялсгів" з советськими "туристами", які на практиці перетворюються на монопольні лекції марксизму-ленінізму з уст комуністичних висланців Москви й вихваляння "дружби з великим російським народом".

Але один бік справи мусимо висвітлити.

Керівні члени УГВР і УРДП вже не раз висловлювали своє здоволення з того, що "понад 70% керівних кадрів КПУ є українці".

З цього приводу вони демагогічно запитували: "Чи краще для нас, щоб той керівний склад був російський?"

Відповідаємо переконано: — Так. Краще.

Для справи визволення України було б набагато корисніше, коли б партійну й державну адміністрацію в УРСР очолювали росіяни. Це розкрило б очі некритичній частині нашого народу на головну причину всіх нещастій в Україні — її окупацію Московською й вбило б шкідливу ілюзію, що Україною керують "українці".

Обсадження росіянами керівних державних і партійних посад в УРСР не дало б можливості Москві баламутити світ і українців казкою про "суверенну УРСР".

Московська диктатура в Україні проваджена самими росіянами, викликала б багато сильніший і активніший спротив цій диктатурі і, в процесі боротьби, загострила б національну свідомість і патріотизм українських мас, як природню психологічну реакцію кожного народу нагноблення його народом чужим.

Але те, що такі кириченки, підгорні, шелести, скиби, корнійчуки, крижанівські, яремчуки, сергії козаки є українці — гіпнотизує народ і допомагає місцевим квіслінгам-коляборантам тримати Україну під московською окупацією.

Коли б українські комуністи дійсно хотіли вибороти для свого народу, хоч мінімальні політичні права й допомогти йому, то за останніх 25 років, особливо після смерті Сталіна, вони мали для цього багато можливостей.

Вони й сьогодні мають змогу поставити певні межі русифікації України. Хоча б не допустити того, щоб українських дітей в УРСР вчили в школах по підручниках і читанках перекладених з російської мови. Де про Україну й українську літературу немає жодного слова.

Керівництво цієї справою знаходиться в руках українських комуністів. Але вони саме й викускають таку педагогічну продукцію для українських шкіл, підробляючись під смак московських окупантів.

А чому напр. уряд "суверенної УРСР", що складається з українських комуністів, не запротестував жодним словом проти заяви Державного Департаменту США, що "Україна є історичною територією Росії"?

Відповідь дуже проста. Тому, що "українське" керівництво КПУ й УРСР підібрано з осіб з історичним комплексом кочубеївського мислення.

Це своє власне банкрутство "реалітетники" із УГВР і УРДП ще більш підкреслюють фантастичним посиленням на... румунських, польських, мадьярських, але не на сучасних українських комуністів, бо таких немає!

Велика історична заслуга СВУ на чужині полягає в тому, що вона закріплювала безкомпромісову боротьбу з гльорифікацією і гльорифікаторами українських комуністів.

Це, протягом багатьох років проваджене опікування ворогів української самостійності й місцевої підпори комуністичної диктатури в Україні, як героїв української нації й створило той духовий клімат, в якому се-

ред українців на чужині почало ширитися пристосуванство до ворога, хоч і прикрите назовні патріотично-ліберальною фразеологією.

Коли видавець і редактор канадійських "Нових Днів" п. П. Волиняк пише, що для нього "туристи" з групи Колосової є брати і, далі: "А Ви думаєте, що я маю право відректися Катерини Колосової? Я не маю покищо найменших підстав сказати, що вона мені не сестра — не знаю", то від цього відвертого проголошення власного політичного банкрутства й від такого національного самоприниження робиться боляче й гидко.

Катерина Колосова, голова української філії московського "Товариства культурних зв'язків із співвітчизниками за кордоном", яким керують московські розвідчі органи, відповідальний працівник ЦК КПУ й член Верховної Ради УССР. Мимоволі виникає питання: скільки антиукраїнської "роботи" мусіла мати в своєму політичному доріжку ця Волинякова сестра, провадячи її "милосзвучною українською мовою" (за виразом одного з членів клубу "Круглого Столу", М. Галіва) для того, щоб заслужити довір'я комуністичної Москви, яка призначила її керівником групи згаданих "туристів"?

Тому всі вихвалювачі Колосової є для нас такими самими ворогами, як вона і їй подібні.

Однак мусимо відмітити й позитивні наслідки від "контактів" і "зустрічей". Своім захопленням цією "акцією", ті пристосованці, що декларують себе "Визвольною Радою" або "революційними демократами" остаточно виявили перед українським суспільством на чужині своє обличчя.

Ми завжди зуміємо й будемо відрізнити справжніх представників нашого народу й наших правдивих братів і сестер від їх поневолювачів і від місцевої, хоча би й українського роду, агентури окупанта.

Завданням СВУ є поставити рішучий і категоричний спротив намаганням всяких пристосованців до нашого ворога ототожнювати наш нарід з бошами, колосовими, козаками, крижанівськими й іншими "братами" і "сестрами" п. П. Волиняка.

Політична провокація мусить бути викрита й переможена!

Боротьба проти пристосуванства до УССР мусить провадитись так само безкомпромісово, як і боротьба проти самої червоної Москви. Мусимо пам'ятати, що внутрішній ворог є набагато небезпечніший за ворога зовнішнього.

В. Коваль
Голова Президії
Світової Ради СВУ

АМЕРИКАНЦІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ І АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКИЙ БЛЮК НАРОДІВ

1. ПОЛІТИЧНІ ЦІЛІ АВПН

В 1965 році в Сполучених Стейтах Америки стала нова організація — Американці за Визволення Поневолених Націй (АВПН). Про її цілі й завдання, а також про кілька переведених з її рамени політичних акцій було докладно інформовано українське громадянство на сторінках "Канадійського Фермера" й "Місії України".

Для ознайомлення широких кіл з Політичною Платформою згаданої організації, Спілка Визволення України, як одна з її складових частин, вислала до української преси й центральних установ та організацій відповідні інформації в англійській і українській мовах.

Нижче друкуємо вступ, перший розділ і список поневолених націй, що їм патрує АВПН:

ЗАЯВА ПРО ЦІЛЬ І ОБ'ЄДНАННЯ

Ми, члени організації АМЕРИКАНЦІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ, для забезпечення й захисту гідності, честі й свободи всього людства під Богом, цим пропонуємо, заявляємо й стверджуємо, що:

а. Ми є перш за все американці з незнищимою любов'ю до Сполучених Стейтів Америки, що віримо в принципи влади, на яких вона збудована,

б. Ми будемо захищати Сполучені Стейти Америки й принципи їх влади проти всіх ворогів і проти будь-яких нападів;

в. Ми віримо, що ці принципи зобов'язують ВСІХ американців забезпечити, зберегти й оборонити свободу всього людства. Згідно з цим, Ми зобов'язуємось дбати про забезпечення свободи для всіх людей і поневолених націй.

Ми зобов'язуємось обороняти свободу людей і вільних націй, які визнають Всемогутність Бога й приймають засади свободи;

г. Тому, що ці принципи базовані на свободі й вірі в Бога, Ми пропонуємо всім націям їх прийняти. Ми заповідаємо їх скрізь поширювати;

г. В зв'язку з тим, що обов'язком всіх американських громадян є брати активну участь в діяльності уряду Сполучених Стейтів Америки, Ми будемо брати активну участь в політичному житті нашої країни.

З ціллю виконання цих завдань, Ми зобов'язуємось ОБ'ЄДНАТИСЬ в одній організації й поставити згадані попереду принципи понад особисті й групові інтереси. Ми, що належимо до організації АМЕРИКАНЦІ ЗА ВИЗВОЛЕННЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ, як окремі національні групи, чи приватні одиниці, сквалюємо й підписуємо цю ЗАЯВУ.

ПІДСТАВИ ДІЯЛЬНОСТІ

а. Національна незалежність

Наша організація тримається погляду, що без допомоги Сполучених Штатів Америки, поневолені нації не можуть забезпечити своєї національної незалежності. Без такої допомоги не можуть бути визнаними й такі нації, які під сучасну пору не є незалежними.

Через це, організація Американці за Визволення Поневолених Націй має дві причини, щоб брати участь в американських місцевих (льокальних) і міжнародних політичних акціях: **Перша** — це наш обов'язок, як американських громадян, дбати про якісний склад нашого уряду і його охорони проти ворогів. **Друга** — для того, щоб поневолені нації були визнані й здобули свою національну незалежність є необхідним, щоб наша організація мала всеохоплюючий політичний вплив.

б. Координування політичної діяльності

Наша організація складається з "організацій-членів", як американських так і поодиноких національних (етнічних) груп. Фактом є, що до цього часу різні патріотичні організації дублюють одну й ту саму роботу, що приводить до зайвого витрачання фінансів, які є дуже обмежені. Крім цього, дублювання призводить до плутанини в громадській opinii.

Згідно програми нашої організації, кожна організація, що входить до Американці за Визволення Поневолених Націй допомагає одна одній. Це не тільки заощаджує гроші та створює ефективну діяльність, але й **БУДУЄ ПОЛІТИЧНУ СИЛУ**. Це дає слабим організаціям або поодиноким національним групам силу, а тому й примушує з ними рахуватися інших.

Патріотичні організації-члени Американці за Визволення Поневолених Націй в свою чергу складаються з національних (етнічних) організацій і американських політичних груп.

ПОНЕВОЛЕНІ НАЦІЇ, ЩО ЇМ ПАТРОНУЄ АВПН

Альбанія, Азербайджан, Болгарія, Білорусія, Вірменія, Грузія, Китай, Козакія, Куба, Корея, Латвія, Литва, Монголія, Мадярщина, Німеччина, Естонія, Польща, Румунія, Північний Кавказ, Карелія, Росія, Ідель-Урал, Сербія, Словакія, Тибет, Туркестан, Україна, Хорватія, Чехія, Словенія, В'єтнам.

З опублікованого тексту бачимо, що Американці за Визволення Поневолених Націй є американська політична організація, яка, насамперед, дбає про інтереси своєї держави. Але, ініціатори її створення переконані, що безпека Сполучених Штатів Америки тісно пов'язана зі свободою всіх народів і рас земної кулі й, що різні національні групи, які творять американський народ, а зокрема ті, які походять з країн, що сьогодні позбавлені державної незалежності найкраще розуміють вагу національної свободи і, як американські громадяни, можуть принести багато користі і країнам свого походження й новоприбраній батьківщині.

Серед поневолених народів, що їм патронуює АВПН названо "Росію". На перший погляд це виглядає дивно, бо ж ніхто інший лише москалі є домі-

нуючою нацією в ССРСР, а колоніальна політика червоної Москви супроти неросійських народів нічим не відрізняється від попередньої царської.

Однак правдою є, що, як під Советами так і за кордоном, зокрема в ССА є москалі — противники комуністичного режиму в Росії й скидати цю силу з протикомуністичного баянсу не тільки не розумно, але й шкідливо.

Так розглядають цю справу американці, члени АВПН і ті народи, які не були і не є в колоніальній залежності від Росії.

Очевидно, що неросійські народи мусять з цим фактом рахуватися й співпрацюючи з москалями на антикомуністичному відтинку, кожночасно поборювати їх імперіялістично-колоніальну пропаганду про "єдину і неподільну Росію". Такого погляду на ці справи є організації-члени АВПН, а що це так свідчить факт, що поряд з "Росією" в списку поневолених націй є також Україна, Грузія, Білорусія, Козакія, Вірменія й інші, що знаходяться сьогодні в колоніальному посіданні Москви. Окреме їх вирізнення вказує на те, що АВПН стоїть на становищі розчленування ССРСР на окремі національні держави включно з Росією в її етнографічних межах.

2. МОСКАЛІ ПРОТИ АВПН

Цілком зрозуміло, що московські антикомуністи, як непоправні імперіялісти не залежно від того, чи вони потрапили до Сполучених Штатів Америки, як "буржуазні" чи "пролетарські" емігранти, зустріли в багнеті появу АВПН з її концепцією свободи й державної незалежності для всіх народів і рас. Вони, як і червоні московські колоніалісти за "національно-державну" свободу для австралійських чи африканських папуасів, але не годяться "резати живе тело Росії".

В газеті "Россія" з 17-го грудня 1965 року, яку видають московські чорносотенці в Нью Йорку, в статті "Освободітелі порабощонних націй" піддано докладній аналізі Політичну Плятформу АВПН і зроблено такий висновок:

"Практично, — як видно зі списку "поневоленних" — організація прямує до розчленування Росії, Чехословаччини і Югославії".

В розчленуванні цих двох останніх москалі вбачають названих у списку Словакію, Хорватію й Словенію.

Більше цього, в "Новом Руском Слове" з 27-го листопада м. р. з приводу заклика АВПН до всіх народів поневоленних комуністичним імперіялізмом взяти участь в протикомуністичній маніфестації, що відбулася в Нью Йорку виявився відгук такого змісту:

"До уваги російської еміграції!

Сьогодні організація Американці за Визволення Поневоленних Народів влаштовує антикомуністичну маніфестацію. Але в неросійських газетах цілі цієї маніфестації окреслені ширше: до них належить "протест проти російсько-комуністичного колоніялізму". Коментарів не потрібно".

Як бачимо, пересторогу побудовано так, щоб не викликати підозріння нібито московські “антикомуністи” проти маніфестації.

Той факт, що до сьогодні ніодна російська протикомуністична організація не виявила бажання стати членом АВПН є найкращим доказом для тих американців, які переконані, що білі москалі в Сполучених Штатах Америки визбулися своїх колоніальних апетитів.

Для неросійських народів, а зокрема для українців і народів сателітів Москви, ця поведінка москалів є цінним аргументом в поборюванні їхніх впливів в американських організаціях.

В Сполучених Штатах Америки існує досить чисельна й впливова організація “Молоді Американці за Свободу”. Є це прибудівка Республіканської Партії. Досить підкреслити, що серед її дорадників є понад 150 визначних політичних діячів американського світу: науковці й інтелектуальна еліта. Між ними є й проф. Лев Добрянський — голова Українського Конгресового Комітету Америки. Але, коли АВПН була запрошена цією організацією взяти участь в Паломництві на могили борців за свободу, що відбулося 19-го вересня м. р. в Штейті Нью Джерсі на військовому цвинтарі, де поховані бувші вояки советської армії, які відмовились повертатись на “родину” й покінчили життя самогубством, виявилось, що вся церемонія має відбуватися під зверхністю московських еміграційних організацій (монархісти, власовці, толстовський фонд і інші) й що цих вояків мають величати, як жертви в боротьбі за “Росію”.

Викрили цю справу козаки, члени АВПН. В наслідок цього було заявлено, що АВПН лише тоді візьме участь в Паломництві, коли москалі будуть усунути від його очолювання, бо серед тих вояків, що покінчили самогубством є один козак, а один українець. Вони напевно за ніяку “Росію” не боролись!

Довідавшись про вимогу АВПН москалі заявили, що вони відмовляються від участі в Паломництві, бо не бажають, щоб поряд з ними були “сепаратисти”. Провід “Молоді Американці за Свободу” ознайомившись з цілою справою відкинув “вимогу” москалів і Паломництво відбулося без них, але за участю представників неросійських народів.

Це говорить про те, що АВПН користується відповідним авторитетом і може багато зробити щодо нейтралізування московських червоних і білих впливів в американських політичних організаціях.

3. АВПН НЕЗАЛЕЖНА ОРГАНІЗАЦІЯ

АВПН не є під впливами ні республіканської, ні демократичної партій, чи будь яких інших організацій в США, як це дехто твердить. Це дає можливість підтримувати скажемо у виборах до Конгресу США таких кандидатів, які прихильно наставлені до стремління поневолених комуністичним імперіялізмом народів не залежно від того, до якого політичного середовища ці кандидати належать.

АВПН, як американська політична організація за співпрацю зі всіма протикомуністичними силами на

терені США, але це не значить, що вона за для такої співпраці зречеться своїх ідейно-політичних принципів.

Були розмови про таку співпрацю й з Конференцією Американців Центрального і Східньо-Європейського Походження (КАСЕЕД), до якої належать альбанці, болгары, чехо-словаки, естонці, мадяри, латвійці, латиші, поляки й румуни і, як виняток **Український Конгресовий Комітет Америки**. Кажемо, як виняток, бо ця Конференція не співпрацює в жодній діяльності з поневоленими Росією народами.

В п'ятформі АВПН в Розділі III., в списку організацій з якими АВПН плянує нав'язати співпрацю названо “Асамблею Поневолених Європейських Націй”. Однак це не значить, що АВПН шукаючи такої співпраці погоджується з п'ятформою АПЕН у якій обстоюються кордони з 1939 року. Навпаки, якщо АПЕН на таку співпрацю пристане, то це значить, що ця організація визнає за слушну п'ятформу АВПН, яка обстоює етнографічний принцип у визволенні поневолених народів.

Якщо ж Конференція контактується в деяких питаннях з АВПН, то цим самим вона визнає політичні напрями цієї організації. Але є такі “політики” в українському середовищі, які за такі контакти АВПН з Конференцією “обвинувачують” СБУ в “зраді” самостійницьких принципів. **Однак мовчать про те, що членом цієї Конференції є УККА?**

В своїй політичній термінології АВПН вживає окреслень “комуністичний імперіялізм” і “комуністичний колоніялізм”. Під цим терміном розуміється російський, китайський і югославський “комунізм” разом. Бо, наприклад, для альбанців чи в'єтнамців “російський колоніялізм” чи “російський комунізм”, безпосередньо не загрожує, а АВПН об'єднує всі **протикомуністичні сили**, а не лише протиросійські. Звичайно, коли мова йде безпосередньо про поневолені народи Росією, тоді у виданнях АВПН про це ясно говорить й вживається термін “російсько-комуністичний”.

Але демагоги з Ліги Визволення України в Канаді в своєму пресовому органі “Гомін України” з 15-го січня ц. р. прийняту в АВПН термінологію взяли під “обстріл”. В статті “Політична диверсія проти АБН”, політично-неграмотні писаки з ЛВУ взялися “аналізувати” Резолюції згадуваної попередю протикомуністичної маніфестації в Нью Йорку. Вони навіть притягнули за “свідка” Хвильового, який мовляв, кинув гасло “геть від Москви”, а ось мовляв Спілка Визволення України, що належить до АВПН годиться на те, що членом цієї організації є також “Росія”?

Цю справу ми вияснили попередю й тому про неї мови не буде. Але в іншому місці згаданої “критики” гомонливі писаки виявили себе справжніми політичними демагогами.

Вони пишуть:

"У резолюціях, прийнятих на зібранні в листопаді 1965 року немає мови про російський імперіалізм, а тільки про комуністичний...".

Невже СВУ вважає нас такими наївними, щоб хтось їм повірив, що не російська нація поневолює Україну, а міжнародня кліка безнаціональних лідерів в Кремлі?

Вони пишуть в резолюціях червоно-китайський, а не червоно-пекінський імперіалізм..."

В останньому уступі мова йде про те, що в Резолюціях вживається синонім "червоно-московський" замість "червоно-російський".

Найперше слід підкреслити, що Спілка Визволення України в Каналі, під самим носом Ліги Визволення України і її пресового органу, вже роками переводить політичні акції проти російського колоніалізму в Україні. Відбуваються вони з нагоди відвідин тут різних т. зв. советських "культурних сил".

Всі ці акції проходять під гаслом "Геть російських колоніалістів з України!" В канадській пресі, в радіо, в телевізії, а навіть в Енциклопедії Британіка за 1962 рік їх широко описано. Але дивно, що на сторінках "Гомону України", жодна з цих політичних акцій ще ні разу не була згадана, хіба за винятком однієї статті в 1964 році, в якій писалось, що протимосковські виступи СВУ є "смішні й нікого сьогодні не зворушують". Ось так, "визвольний фронт" в Канаді зійшовши на горільчано-пікнікові зустрічі й "здвиги" у власному партійному загумінку "критикує" діяльність СВУ, виявляючи безсилу злобу до тих, що перейняли на себе тягар зовнішньо-політичних акцій в Канаді.

Звичайно, в своїх національних барах легко приймати найреволюційніші резолюції, зате незрівняно важче провадити українську визвольну політику в чужому морі, часто серед ворогів, які удають із себе приятелів, щоб витягнути з того свої користі. І СВУ обрала саме оцей важчий шлях, але єдино вірний, щоб нарешті вивести українську справу з пікнікового загумінку між американське громадянство, хоч би своєю участю в АВПН. Як, і наскільки це вдалося покаже майбутнє, бо заважають цьому не лише вороги, але й власні політичні примітиви, про яких тут мова.

На іншому місці друкуюємо Резолюції протикомуністичної Маніфестації в Нью Йорку, в яких читач знайде все те чого "недобачили" політичні демагоги з "Гомону України".

4. ДЕЩО З ПОЛІТИЧНОЇ ГРАМОТИ ДЛЯ "ГОМОНУ УКРАЇНИ"

Пишемо "московсько-комуністичний", бо "московський" і "російський" є синоніми. Є московський народ, який ще зветься народом російським. Але не пишемо "червоно-пекінський", бо "пекінського" народу немає, а є народ китайський.

У виданні СВУ, Збірник ч. 2, в статті "Імперіалізм Росії і московський народ" визначено чіткі позиції СВУ на підставі писань російських філософів Федотова й Бердяєва, що за російський імперіалізм є

відповідальний російський народ. На цьому стоїть СВУ!

Однак дивно, що демагоги з ЛВУ прилатали АВПН (в чому "обвинувачують" СШУ), що мовляв ця організація "вибілює" москалів від злочинів? Принаймні до сьогодні такої заяви АВПН не складав, а коли б про це й була мова, то очевидно, що про ніяку збірну відповідальність всіх москалів за злочини московського імперіалізму мови б не було, як немає такого й у відношенні до всіх німців. Припускаємо, що пояснювати цю справу "політикам" з ЛВУ немає потреби?

Але УККА-репрезентація українців в ССА у своїх резолюціях з 20-го березня м. р., в яких засуджено "контакти" й "культ-обмін" з висланниками Москви, в т. 7 твердить:

"УККА не визнає засади про загальну відповідальність російського народу за всі злочини комуністичного режиму та його колоніального імперіалізму. УККА є проти цього колоніалізму та імперіалізму, а не проти російського народу, як такого".

Чому ж в цьому випадкові мовчить "Гомін України"? Чи не тому, що в УККА домінує "визвольний фронт"?

І якщо вже бути послідовними до кінця, то чому ЛВУ не критикує назву "Антибольшевицький Блок Народів"? Мав би ж бути "Антиросійський Блок Народів"?

Чому на цих самих сторінках "Гомону України", де надруковано провокативну писанину проти АВПН і СВУ, є наголовки інших статей: "Советська випадова база...", "Московська брехня", а в одному тексті написано "його здійснює Москва в Україні"? Де ж тоді ота "принциповість" демагогів з ЛВУ, що мовляв СВУ "уникає" слова "російський"?

Так крок за кроком, можна розвінчувати писанину політично-неграмотних писак з "Гомону України" й звичайно збути мовчанкою їхню демагогію. Але в їх писанині, між рядками, визирають антисоборницькі роги, а саме: спроба прилатати "наддніпрянським націоналістам" симпатію до... москалів, а вірніше пришити комплекс москвофільства.

Прелюдією до цього була невелика замітка в "Гомоні України" з 23-го жовтня м. р., "Що схвалюємо...". Тут на підставі інформацій в "Канадському Фармері" про АВПН, "галицькі націоналісти" пишуть таке:

"Виглядає, що АВПН творять люди якогось виїмкового складу, для яких принципи АБН чужі, або скільки мова про головного ініціатора справи СВУ, — то йдеться про щось на взір "наддніпрянського АБН". Бо відомо, що групою людей середовища СВУ було створено організацію "наддніпрянських націоналістів". Чому б тоді не творити інших організацій за тим взором. Тому треба було творити АВПН замість АБН, що його очолює "западнік" Я. Стецько".

Політичні демагоги з "Гомону України" напевно знають, що ніякої організації "наддніпрянських націоналістів" ніхто не творив. Якщо ж мова про Спіл-

ку Визволення України, то подаємо до відома цих демагогів, що в її складі є 50% “западників”.

А в ЛВУ, навіть на показ, немає ніодного “східняка”!

Через це мабуть “западніки” з ЛВУ й обрали собі за найвищий авторитет у патріотичних вчинках комуніста Хвильового. Це дійсно не аби який прогрес у бік “реалітетів” в УССР.

Тільки шкода панове вашої натуги вчити українського патріотизму тих, що бачили на власні очі хвильових і їхні “реалітети” у підсоветській Україні.

Їхніх наслідувачів на еміграції саме й поборює СВУ, але в “Гомоні України” ці протихвильовистські акції називано “гнилояєчними” (Див. “Гомін України” з 7-го березня 1959 року, “Візита Івана Багряного”).

Писанина в “Гомоні України”, на правду, нагадує нам тактику “ловить злодія!”. В той самий час коли її писано, в органі ООЧСУ “Вісник”, що його видає “визвольний фронт” у ССА (споріднена організація з ЛВУ!) п. І. Білінський в статті “У чийому інтересі” (“Вісник” ч. 1 (203) за січень 1966 року) відповідаючи критикам резолюції УККА в російському питанні пише:

“...УККА не визнає засади про загальну вину і відповідальність російського народу... Прихильників такої нехристиянської колективної відповідальности... відсилаємо до писань і стверджень українського підпілля ОУН в Україні, де засуджувано за ці злочини провідну імперіалістичну верству російського народу... а не цілий російський народ”.

У виданні ЗЧ ОУН, Бібліотека Українського Підпілля ч. 1, 1955 р., в Деклярації Проводу ОУН з травня 1945 року, на стор. 133 читаємо:

“9. До поневоленних народів ССРСР ми зачисляємо й російський народ”.

З цього виходить, що ЛВУ в Канаді не тільки не солідаризується з “визвольним фронтом” у ССА в російському питанні, але й не визнає постанов Проводу ОУН, а значить фальшиво інформує читачів “Гомону України” й про політику АБН, яка не може бути відмінною від політики ОУН, бо АБН є її придівкою.

Отже в супереч провокації “Гомону України” Спілка Визволення України твердить, що російський народ **винен** за злочини своїх режимів бо він їх тримає при владі. Але, якщо мова йде про його відповідальність за ці злочини, то в цьому випадкові треба розрізнати відповідальність моральну від фізичної. Фізичну відповідальність за злочини московського колоніялізму нестимуть лише ті москалі і їх вислужники, які безпосередньо допустилися тих злочинів.

5. АВПН і АБН

Твердження про те, що мовляв, організація Американці за Визволення Поневоленних Народів створена в “противагу” Антибольшевицькому Бльокові Народів не витримує жодної критики.

Ми вже з’ясували попереду, що АВПН є організація американська, яка діє у своїй власній державі й підлягає її законам, як тисячі інших політичних організацій у цій країні. Членами АВПН є американські громадяни, як тут народжені так і натуралізовані.

Вступаючи в члени АВПН, Спілка Визволення України бачила можливість популяризувати ідеї української визвольної справи серед широких кіл рядового американського громадянства, а разом з тим провадити активну боротьбу з комуністичною загрозою не лише в ССА, а й в цілому світі, виступаючи під американським прапором.

Перші кроки діяльності АВПН довели, що наші пляни цілком себе виправдали. Американці-антикомуністи прихильно поставились до політичних акцій цієї нової організації і долучалися до них. Такого факту не може подати жодна з існуючих українських політичних організацій на терені Сполучених Штатів Америки. Це, що на пікніках чи політичних мітингах, які відбуваються на різних українських оселях, чи в готелях, навіть в самому Вашингтоні, виступають з промовама більше або менше відомі американські конгресмени чи сенатори, або вручають “ключі” від міст комусь з українських політичних діячів не міняє факту, що широкі кола американського громадянства в тому жодної участі не приймають. А коли заходить зоря такого американського політичного діяча, українці тратьять свого приятеля.

А йдеться ж про те, щоб придбати якнайбільше приятелів для української визвольної справи серед звичайних американців, які б їй сприяли. Очевидно, що таку саму ціль мають на увазі й інші національні групи, що належать до АВПН. І найголовніше, що в цій організації не перехреснуються антоганізми між давно поневоленими Росією народами й т. зв. сателітами ССРСР, бо їх представники є членами американської організації, а не емігрантської. Звичайно, тут і там виникають між окремими національними групами непорозуміння, але їх можна легко ліквідувати, беручи за підставу американські принципи волі для всіх.

А найголовніше, що СВУ бачить можливість активізувати в АВПН вже народжене й виховане в американських умовах молоде українське покоління, яке за винятком одиниць не піде до наших, чисто національних організацій з їх специфічним українським змістом діяльності.

Ми є свідками неможливого факту, що з кожним роком меншають, а то й взагалі лишаються без членства ще донедавна дуже впливові й активні українські політичні організації. Старше покоління відходить, а молоде відчужується від українства, бо його ментальність є зовсім відмінною від тих, що прийшли з українських земель. Це не значить, що ця молодь не чуває себе українською, їй лише треба дати можливість виявити себе там, де вона почуватиметься, як “вдома”. Досконале знання англійської мови, американський спосіб думання відкривають в АВПН для цієї української молоді широкі обрії діяльності в американському суспільстві.

Скільки б ми не переймались майбутнім українства у США, чи в Канаді, з життєвими фактами треба рахуватись й знаходити вихід, щоб продовжувати в поколіннях працю на користь визволення українського народу не сходячи з позицій безкомпромісного самостійництва.

Ми з тривогою спостерігаємо, як ці позиції втрачає наше наступне покоління хоч би у США. Погляньмо на наші студентські об'єднання. Всі вони, без винятку, тільки те й роблять, що збираються на дискусійних вечорах чи "панелях" і товчуть воду в ступі про "реалітети" в УРСР. Одні ці "реалітети" визнають за такі, що на них треба "орієнтуватись", а інші, що з ними треба "рахуватись". Однак, щось не чути голосу цих наших студентів в протикомуністичних акціях, в їх реакції на виступи їхніх американських колег, які під покришкою пацифістів "протестують" проти заходів свого уряду охоронити США від комуністичної загрози.

В багатьох країнах, студентство є в авангарді різних політичних акцій, їх використовують комуністи для своїх цілей, але українське студентство не тільки не приймає активної участі в акціях на користь України й США, а навпаки, їх негує коли такі ініціюють українські антикомуністичні політичні середовища.

Ця ж картина і в українських масових організаціях молоді, як Пласт, СУМ, ОДУМ. Керівні особи в цих організаціях вже старші люди, обросли родинами, "гавзами", "карами" й іншими власними турботами. Де ж їм до того, щоб привчати підрастаючі покоління до героїчних вчинків в ім'я визволення українського народу? Ану ж когось заарештують, посадять, а це "пляма" й "закрита дорога" до особистої "кар'єри" в США чи в Канаді.

Замість привчати цю молодь до політичних акцій проти російського колоніалізму перед советськими амбасадками, в ОН, під час приїзду різних "культурників" з УРСР чи СРСР, як це було в СУМ-і ще десять років тому; замість нав'язувати контакти з американськими організаціями молоді й виходити з протимосковськими й протикомуністичними транспарантами на вулиці американських міст, як це спостерігаємо серед кубинців чи інших національних груп, наша молодь приглядається, як бітніки й пацифісти пікетують членів американського уряду, палять військові квитки і т. п.

А ми ж називаємо себе антикомуністами?

Пікніки, забави, покази ноші, балі, вечорниці... До цього привчають батьки своїх дітей, забуваючи про те, що ворог не загорани.

А з ОДУМ-у, на наших очах хвильовисти вирощують еміграційних коротичів. Бо кого ж з цієї молоді може виховати її шеф УРДП, партія, що в "кадрах з КПУ й комсомолу" та в "контактах" з ними бачить будівничих "тітовської" УРСР?

Безперечно, що є тут і впливи змінюючихся "теорій" частини українського політичного світу про "державу" УРСР й відповідних до цього пацифістських настроїв американських інтелектуальних базика-

лів, які в "співіснуванні" з комуністичним імперіалізмом плачуть надії на "світовий мир".

Американці за Визволення Поневолевих Націй навпаки, все це відкидають, а "мир" вбачають у визволенні поневолевих комунізмом народів й у воєнній силі Сполучених Штатів Америки!

Тому АВПН також за співпрацю з Антибольшевицьким Бльоком Народів. І треба підкреслити, що в АВПН є національні групи, які одночасно належать до Американських Приятелів цього ж АБН. Їх обурює той факт, що українська секція АП АБН не лише проти співпраці з АВПН, але й займається поширюванням різних нісенітниць про цю американську організацію. Мало цього, в СВУ є незаперечні докази про те, що представники української секції АП АБН "інформували" американців про те, що СВУ в українському середовищі "робить" комуністичну роботу...

Під час протикомуністичної маніфестації АВПН в Нью Йорку, українці з АП АБН не лише її бойкотували, але й "постаралися", щоб канцелярія УККА видала на руки голови Українсько-Американських Об'єднаних Організацій м. Нью Йорку (Відділ УККА) писульку про те, що "забороняє" своєму відділові брати участь в згаданій маніфестації, бо мовляв, централ УККА "не знає", що це за організація?

Тож і не дивно, що в очах американців, не говорячи вже про національні групи в АВПН постало питання: Чи АБН є антикомуністична організація?

Спілка Визволення України добре знає, що вся ця "кампанія" проти АВПН, а в тому й "бойкот" всіх акцій цієї організації виходить з кіл "визвольного фронту" в США. І виключно з причин амбітного порядку супроти СВУ. Чому це мовляв, ми маємо робити "рекламу" для СВУ? Чому наших представників не закликало тоді коли творилася АВПН і т. п.?

На це відповідаємо, що на ініціативну нараду в справі створення АВПН було закликало більше десятка українських політичних організацій, а в тому й "визвольний фронт". Але усі вони на цю нараду не з'явилися!

А тепер, коли АВПН розгорнула свою діяльність, "визвольний фронт" замість того, щоб співпрацювати в цій організації, на таких самих правах, як і СВУ, лізе з мотикою на сонце. Діє проти СВУ з надією, що цим "завалить" АВПН?

Організації у власній державі, "визвольний фронт" протиставить інтернаціональну емігрантську організацію — Антибольшевицький Блок Народів, який дякуючи ЗЧ ОУН (це визнаємо!) хоч і виконує великої ваги протикомуністичну роботу, а зокрема на протимосковському відтинкові, мусить якнайбільше дбати про співпрацю з іншими протикомуністичними силами. Якщо говорити про США, то з поміж усіх протикомуністичних організацій в цій країні єдина АВПН найближче споріднена з цілями АБН і такої співпраці не відкидає. Однак провокації супроти АВПН до такої співпраці не ведуть, а навпаки шкодять АБН!

“Визвольний фронт” побоюється, щоб АВГН не “пошкодила” АП АБН не розуміючи того, що знову ж АП АБН є емігрантська організація хоч і зареєстрована в ССА, як політична одиниця. Дотепер АП АБН не “вросла” в американське політичне життя і цього не станеться в майбутньому, хоч би які були великі їх зв'язки з поодинокими політичними діячами ССА та їхніми принагідними виступами на бенкетах чи маніфестаціях, що їх час від часу влаштовують АП АБН.

Але співпрацюючи з АВГН, АП АБН навпаки, поширить поле власних можливостей серед широких кіл американського громадянства. Така співпраця спричиниться до розбудови АВГН на одну з найсильніших політичних організацій в ССА, яка зможе впливати на цілий ряд політичних справ в американському суспільстві.

Що ж до самої назви Антибольшевицький Блок Народів, то його прикметник “антибольшевицький”

сьогодні вже не відповідає засягові діяльності АБН й вимогам доби.

Тоді, коли на рідних землях оформлювався АБН він міг бути “антибольшевицьким”, бо до його складу належали неросійські народи ССРСР, а слово “большевизм” було рівнозначне “комунізму”. Під сучасну пору АБН розгорнув свою діяльність в цілому некомуністичному світі й вийшов на провідне становище в антикомуністичній роботі. Отже, слово “антибольшевицький”, тим більше, що й в самому ССРСР воно вже вийшло з ужитку, треба замінити на “антикомуністичний”.

“Антикомуністичний Блок Народів”! Лише зміна одного слова, а як багато вона заважить і стане зрозумілою для всіх народів і рас, які провадять боротьбу не лише проти московсько-комуністичного колоніалізму, як наприклад неросійські народи, але й проти комуністичного імперіалізму в цілому світі!

НАПЕРЕДОДНІ ДЕВ'ЯТОГО КОНГРЕСУ УККА

Наради Крайової Ради

Черговий Конгрес Американських Українців відбудеться в жовтні 1966 року.

Прелюдією до нього треба уважати дві наради Крайової Ради УККА, які відбулися: 11-го грудня м. р. і 19-го лютого ц. р. в готелі Статлер-Гільтон в Нью Йорку.

Логічно, Крайова Рада, як всеобіймаюче тіло, до якої належить Екзекутива (Управа) УККА, Політична Рада й Ширша Рада, мала би бути наділена рішальним голосом у всіх справах між Конгресами УККА, але згідно Статуту ця Рада таких прав немає, а є лише зборами для обміну думок та обмірковування ближче неозначених плянів... Ця Рада немає права уневажнити рішень нижчих керівних органів УККА, як наприклад Екзекутиви чи Політичної Ради?

В Статуті занотовано, що Конгреси УККА відбуваються раз на чотири роки, а Крайова Рада має скликатися раз на рік. Таким чином, від 8-го Конгресу мало відбутися чотири наради Крайової Ради, але їх не скликувано? Щойно відбулася вона, як зазначено напередодні 9-го Конгресу.

Тож немає нічого дивного в тому, що організації, які є членами Ширшої Ради УККА, а не мають своїх представників ні в Екзекутиві, а ні в Політичній Раді, виголошували на Крайовій Раді довгі промови. Раз на чотири роки вони мали право заявити про своє становище до багатьох справ діяльності УККА й почути відповіді членів Екзекутиви й Політичної Ради.

Бо правдою є, що про внутрішні справи керівних органів УККА, про пляни діяльності й дискусії на засіданнях Екзекутиви чи Політичної Ради ніколи не було офіційних звітів в тій пресі (союзній), чиї представники постійно заступлені в згаданих органах. Все обмежувалося трафаретами, що ось мовляв, від-

булося засідання, вирішено актуальні справи, зайнято становище і т. п.

Ось і після згаданих нарад Крайової Ради УККА, напівофіційний його орган “Свобода” обмежився, як завжди, переліком імен хто в цій нараді брав участь, виступав зі звітом, чи забирав голос в дискусії, але жодних деталей не подано. **А тих, що виступали було понад 50 осіб!**

Щоправда, вкінці цієї “інформації” (“Свобода” з 23-го лютого ц. р.) написано, що “...додаткові інформації про перебіг цих важливих нарад будуть опубліковані в дальших числах “Свободи”. Але, скінчилося тим, що в “Свободі” з 3-го березня ц. р., в передовиці “Ми, балакуни”, редоктор дав до розуміння, що ніяких “додаткових інформацій” він друкувати не буде, бо:

“...прикладом нашої балакучості можуть послужити останні наради Крайової Ради УККА... повних два дні виголошувано промови... важливі справи й проблеми топляться в океані слів”.

Подібні “звідомлення” подали на сторінках своїх органів і два інші союзи, УРСОюз (“Народна Воля”) й Українська Народна Поміч (“Народне Слово”) і лише газета “Америка”, орган католиків-українців “Провидіння”, опублікувала на своїх сторінках повний звіт про те, що відбувалося на Крайовій Раді, включно з промовами дискусантів. Це дасть змогу ширшим колам українського громадянства нарешті довідатися про ті процеси, які відбуваються в середині української самостійницької еміграції, а зокрема на терені УККА.

Звітодавець “Америки” часом не був об'єктивний, дещо з промов пропустив, дещо злагіднив, а дещо й переробив на свій лад, але це мабуть вперше в історії існування УККА така широка інформація все ж побачила світ.

Нашим завданням є, зі становища Спілки Визволення України, глибше проаналізувати той стан, в якому перебуває УККА. Тим більше, що представники СВУ на Крайовій Раді в протипагу тим, що лише ганили діяльність керівних органів (“опозиція”) або хвалили (“визвольний фронт”) займали об’єктивне становище й подали ряд конкретних пропозицій щодо дальшої праці УККА та його політики.

Правдою є, що недоліки, які траплялися в діяльності Екзекутиви УККА занадто дрібні проти тих здобутків, що їх досягнуто на чолі з проф. Л. Добрянським. Щорічні відзначення в Конгресі ССА днів української незалежності та щораз більше поширення їх засягу в різних стейтах; встановлення Тижня Поневолевих Народів; побудова пам’ятника Т. Г. Шевченкові у Вашингтоні — все це дійсно заслуговує на високе відзначення з боку українства в цілому світі. Саме ці досягнення найбільше допікають, як червоним так і білим московським імперіялістам, які при кожній нагоді не забувають “копнути” персонально проф. Л. Добрянського.

І саме ці досягнення пропагатори “реалітетів” і змінювачі вважають “не вартими” уваги? Очевидно через те, що це є вислід безкомпромісової самостійницької політики, а вони ж за “реальний” підхід до сучасного становища в УССР. З цих “позицій”, вони в своїй пресі й паплюжать Екзекутиву УККА, а зокрема проф. Л. Добрянського.

На Крайовій Раді, бачачи свою мізерну меншість, “опозиція” відверто не “атакувала”, а заходила в “обхід” критикуючи Екзекутиву за “безгосподарне” ведення фінансових справ; за невизначене становище до Католицького Патріархату в Києві; за те, що проф. Л. Добрянський їздив на Тайвань. Вони проти того, щоб УКА видавав “Історію російського колоніалізму” і нарешті вони за “уневажнення” постанови Політичної Ради УККА проти “контактів” української самостійницької еміграції з висланниками Москви.

“Опозиція” чи демагогія?

Спілка Визволення України, як політична організація насамперед зацікавлена політичною діяльністю УККА, а фінансові й організаційні справи лишає на розсуд Контрольної Комісії УККА.

Щождо “опозиції”, то для СВУ вона є голосом тих середовищ, які зійшли з самостійницьких позицій та поглиблюють розкол української еміграції на два непримиренні табори. Це явище ідейно-політичного порядку, а тому всякі розмови про “замирення” чи “співпрацю” на терені УККА з цією “опозицією” не може бути й мови. Треба лише тим, що таке говорять побувати на “панелях”, які для свого вибраного кола улаштовують змінювачів з “реалітетниками” при “круглому столі” та послухати, як без “рукавичок” вони нахваляються “повернути” українську еміграцію “обличчям” до “реальної” України.

Це, що ми чули на нарадах Крайової Ради від т. зв. “опозиції” було звичайною демагогією.

“Опозиція” напала на проф. Л. Добрянського за висловлені ним думки про співпрацю з деякими

американськими антикомуністичними-правими організаціями, але той, що “нападав” (п. Р. Ільницький) у своїх писаннях вважає, що т. зв. українські “прогресисти” теж дбають про інтереси українського народу? А “прогресисти” це п’ята московська колона в ССА!

“Опозиція” критикувала проф. Л. Добрянського за його поїздку на Тайвань, а тим часом від Тайваню далеко ближче до Сибіру й Зеленого Климату на Далекому Сході, де живуть мільйони українців, ніж від Австралії до УССР. А лідер змінювництва п. М. Лебедь, перебуваючи в Австралії, давав австралійській пресі інтерв’ю, в якому заявив, що він не є “проти” українського “тітоїзму” в Україні.

“Опозиціонер” п. Лабунька в довжелезній промові “атакував” Екзекутиву УККА за те, що вона не зайняла прихильного становища до створення Католицького Патріархату в Києві.

Виходить, що “реалітетникам” байдуже, що до УККА належать не лише українці католики, а й православні й українці інших віровизнань?

П. Лабунька твердив, що п. Лебедь перебуваючи в Австралії не говорив, що він за український “тітоїзм”, це мовляв, провокація.

Інші дискусанти заявляли, що Екзекутива УККА поступає правильно, не забираючи голосу в церковних справах, бо це був би кінець соборництва в УККА. Треба завжди мати на увазі не еміграційну перевагу українців з тієї чи іншої області України, а **відношення сил на рідних землях.**

Д-р Л. Добрянський відповів, що інтерв’ю п. М. Лебеда він вчитав з австралійської преси.

В гумористичному тоні під адресою противників “контактів” говорив про змінювництво й “реалітети” п. С. Куропась (Чикаго), який не так давно побував в УССР, як турист. З його погляду “опозиція” потрібна і то саме така, як вона є. Він не боїться “контактів”, бо це “культурники”...

Але проф. Р. Смаль-Стоцький не мав відваги сказати, що через зусилля змінювачів і “реалітетників” в УВАН, очолюване ним Наукове Товариство ім. Шевченка даремно домагається співпраці з цією науковою установою.

Всі пропозиції НТШ щодо налагодження нормальних відносин з УВАН “відкидалися”, бо на думку “уванівців” вони “пахнуть” політикою. Очевидно не тією, якою займаються в УВАН хвилювисти.

Представник Гетьманської Організації п. Д. Левчук в зв’язку з тим, що уповноважений цієї організації в Політичній Раді УККА д-р Бачинський вскочив у змінювачівську гречку, зачитав постанову керівних органів про негативне становище Гетьманської Організації до будь-яких контактів з висланниками Москви з УССР та заявив, що д-ра Бачинського відкликано.

Виступи представників СВУ подаємо нижче. Вони були вичерпні з конкретними пропозиціями, але члени Екзекутиви УККА виступаючи вкінці наради твердили, що мовляв, не було “річевої” критики діяльності керівних органів.

На більшість з поставлених питань, керівники Екзекутиви взагалі не дали жодної відповіді, а п. І. Білинський — секретар Екзекутиви УККА (“визвольний фронт”) ще й заявив, що мовляв, “опозиція” не є ідейно-політичним явищем? Виходить... хай далі каламутять воду в УККА?

Вибрана на першій сесії Крайової Ради Резолюційна Комісія теж заявила, що не мала часу укласти резолюції й опрацює їх поза Крайовою Радою.

А “не мала” часу мабуть тому, що ред. А. Драган (“Свобода”) й інші, однією половиною сиділи на нарадах УНСоюзу в сусідній кімнаті, а вони є членами Резолюційної Комісії?

Це використала “опозиція” й запропонувала свої резолюції, але голосування перерішило справу й виявило, що “опозиціонерів” було всього... шість осіб.

Нижче подаємо виступи представників СВУ на Крайовій Раді УККА.

Виступ в дискусії ред. В. Коваля

Шановна Президіє, Шановні делегати!

В минулому році сповнився срібний ювілей Українського Конгресового Комітету Америки. Двадцять п'ять років тому у Вашингтоні, столиці США, 24-го травня 1940 року відбувся Перший Конгрес Американських Українців, який покликав до життя Український Конгресовий Комітет Америки.

Цей Перший Конгрес в своїй політичній платформі проголосив підтримку українському народові в його змаганнях “за Вільну, Незалежну й Демократичну Українську Державу”. Очевидно, що ця платформа зобов'язує нас і нині, коли стоїмо на порозі дев'ятого за чергою Конгресу Американських Українців.

Але погляньмо на тут присутніх. Більшість з поміж нас, коли відбувався Перший Конгрес УККА перебувала на рідних землях, одні під польською чи якоюсь іншою західною окупацією або в підсоветській Україні.

Чи снилося мені, чи уявлялося, як і багатьом з поміж нас, що ми будемо в Америці на цій Крайовій Раді УККА, про яку ми в підсоветській Україні нічого не чули й нічого не відали?

І ось тепер, промовляючи на цій нараді я від імени Спільки Визволення України висловлюю найщиріші почуття подяки тим піонерам-українським патріотам, які 25 років тому створили цей Конгресовий Комітет, побудувавши його на твердих підвалинах безкомпромісного самостійництва.

Ще перед тим, як нова еміграційна маса прибула до США, Москва теж час від часу частувала американських українців “культурними імпрезами”, на які висилала відомих співаків Паторжинського, Литвиненко-Вольгемут і інших, щоб показати, як то в УССР “розквітає” українська культура. Однак на цей гачок брехні ніхто не впіймався з т. зв. заробітчанської української еміграції й ніщо не захитало самостійницької основи політичної платформи тодішнього УККА.

Зважаючи на те, що до складу Резолюційної Комісії вибрано людей, які сидять на “двох стільцях” сумніваємось, щоб при їх “допомозі” укладені резолюції відображали настрої більшості учасників нарад Крайової Ради.

Побоюємось, що їх зустріне доля постанов з'їзду українських журналістів.

Представники СВУ пропонували, щоб Крайова Рада затвердила постанови Політичної Ради з 20-го березня 1965 року. Це було б кінцем розмов про те, що мовляв, ці постанови не є дійсні, бо, як їх ухвалювано не було “відповідного кворуму”. Проти пропозиції СВУ були члени Екзекутиви?

Вкінці нарад “опозиція” в особах п. Гайваса (ОУН-м) і ред. Р. Ільницького (ЗП УГВР) благальним голосом просила, щоб їх “позиції” не окреслювали “зміновіховством” чи “радянським фільством”...

І сьогодні, ми бувши підсоветські українці, що стоїмо на безкомпромісних самостійницьких позиціях в українській визвольній політиці підписуємось під згаданюю платформою УККА з 1940 року, і кажемо: стояти на ній так довго, доки Україна не здобуде національної свободи й державної незалежності!

Жодні перехідні етапи поневолення українського народу не сміють захитати основ української визвольної політики на чужині, політики безкомпромісного самостійництва!

Подібно, як Сполучені Штати Америки є могутнім заборолом некомуністичного світу, так і Український Конгресовий Комітет в силу свого територіального положення здобув серед українців в розсіянні атворитет лідера. За 25 років свого існування УККА проробив величезну працю в справі популяризації української визвольної справи не лише в США, але і в цілому світі та придбав багато прихильників слушній справі українського народу.

На минулій нараді ми чули звіт проф. Л. Добрянського, президента УККА від 8-го Конгресу про ту працю, яку виконав УККА під його керівництвом та про плани на майбутнє. Та праця є надзвичайно успішна хоч і має недотягнення, які мусимо розглянути, щоб їх усунути на майбутнє.

Чи треба дивуватись, що Український Конгресовий Комітет Америка вже роками знаходиться під постійним обстрілом, як червоних так і білих московських імперіалістів, а зокрема проф. Л. Добрянський?

Але диверсія проти УККА набрала ефективних форм щойно тепер, коли між США й СССР дійшло до т. зв. “співіснування”. Напряму її переорієнтувати політику УККА з безкомпромісного самостійництва на рейки т. зв. “реалітетів” в УССР, а конкретніше “змиритися” зі станом московсько-комуністичного панування в Україні та “допомагати” українським комуністам “усамостійнитися” від Москви (на зразок польських чи румунських), а тоді вже вони, мовляв подбають про “відірвання” УССР від СССР. Звичайно це лише тактичний маневр, щоб скомпромітувати УККА в очах українського народу.

І треба ствердити, що на цю московську вудку вплимали й деякі українські політичні середовища, які є членами УККА. Всю свою "політику" вони побудували й узалежили від "контактів" з туристами з УССР та різного гатунку інших висланників, які є на услугах московської розвідки. Ці "контакти" вони називають "культурним обміном", хоч їх ініціатива знаходиться виключно в руках Москви. Однак вони твердять, що лише таким способом можна "впливати" на українців в УССР і т. п.*)

Отже, вся ця барабанщина про "контакти" з "українцями на батьківщині" й будівництва на цьому, як вони кажуть "реальної політики", відразу втрачає будьякий глузд, коли поставимо питання: А що ж буде з цією "політикою", якщо Москва не висилатиме за кордон "туристів" чи гопачників з УССР?

Слід підкреслити, що "переставлення" деяких політичних середовищ з самостійницьких позицій на "реалітетні", не сталося виключно під впливом "культобміну", який застосувала в останніх кількох роках Москва для розкладу української й інших еміграцій. Пропаганда про те, що в УССР "кадри з КП(б)У й комсомолу", отже "реальні сили", будують Україну, що її довгі роки на еміграції пропагує УРДП робила своє, а ті, що в це повірили, очевидно вирішили, що якраз "співіснування" і є найкращою нагодою "напомпувати" ті "кадри" українським змістом і хоч це не приведе до самостійної України, але хай хоч до "самостійної" УССР.

Спілка Визволення України й Союз Земель Соборної України — Селянська Партія ще в 1959 році під час протихвильовистської акції в ухвалюваних на політичних вічах резолюціях перестерігали українців на чужині проти орієнтації на "реалітети" в УССР. На вічі у Філядельфії, що відбулося 28-го лютого 1959 року, між іншим, були ухвалені такі резолюції:

"3. Несподівано висока оцінка діяльності "націонал-комуністів", підсилюється твердженням, опертим на дрібні й поодинокі факти з підсоветської дійсності в Україні про "відлигу", а серед письменницьких кіл на еміграції говориться навіть про "єдиний літературний процес" на еміграції й за залізною заставою!

Такі настанови групи публіцистів, письменників, культурних діячів і політиків дезорієтують громадську думку, злагіднюючи підсоветську дійсність, за-

* У своїх публікаціях СВУ заявляла, що будь-яке вихвалання змінювачами й "реалітетниками" творчості українських письменників чи поетів під советами та вишуківання в їхніх творах українського патріотизму є фактично доносом Москві кого треба знищити.

Сьогодні це справдилося. Після опублікування "Прологом" (ЗП УГВР) "переданих" за кордон з УССР поезій В. Симоненка, у березні ц. р. в Києві відбувся таємний суд над українськими підсоветськими письменниками Дзюбою, Світличним і іншими, яких обвинувачено в згаданій справі.

Редакція

сівають зерна примеренства. Настрої "змінюваччини" поширюються...".

На жаль, пересторога СВУ не дійшла тоді до зрозуміння керівних кіл УККА й одні до неї поставились нестратегічно, а інші вилучились активно "захистити" пропагаторів "реалітетів" в УССР. І щойно в 1964 році, під час побудови пам'ятника Т. Г. Шевченкові у Вашингтоні, коли Москва спираючись на еміграційних змінювачів, "реалітетників" та різного гатунку хвильовистів, намірилась скомпромітувати українську еміграцію в очах українського народу шляхом "жадання" для "культурних діячів" з УССР участі у відкритті пам'ятника, декому в УККА відкрилися очі... Потім прийшов "культобмін", який СВУ використала для політичних акцій проти російського колоніалізму в Україні, а в УККА прийшло до "зудару" між прихильниками й пропагаторами "контактів" з УССР (через Москву) й тими, що стоять на безкомпромісових самостійницьких позиціях.

У висліді 20-го березня 1965 року, Політична Рада УККА ухвалила постанови, де в т. 6-ій заявлено про негативну поставу до "культобміну" і взагалі до "контактів" з висланниками Москви, а тих, що цієї постанови не дотримуються загрожено видаленням з УККА.

Слабкістю цієї ухвали є те, що вона наголошує лише пасивне ставлення до цієї справи й жодних протизаходів Москві не чинить, а тому й розкладницьких її плянів серед української еміграції не спиняє.

До цієї ухвали слід додати те, що практично провадить Спілка Визволення України в США й в Канаді вже роками.

УККА мусить зобов'язати всі свої віділи до активної протимосковської політичної акції на їх теренах під час появи там "культурників" з Москви чи з Києва. Це найкраща нагода для політичних виступів проти російського колоніалізму й русифікації в Україні.

З іншого боку, вони є доказом, що Москві не вдалося звести на манівці українську самостійницьку еміграцію!

А яке становище зайняла Політична Рада до тих своїх членів, які не послухали її постанови й не тільки провадили пропаганду за "контакти" з УССР, але й за "круглими столами" та на "громадських зборах" плюгавили Екзекутиву й Політичну Раду?

Про це звітувала т. зв. "прогресивна" преса в США, що появляється українською мовою. Ось, у моїх руках "Громадський голос", тут під наголовком "Хто керує політикою УККА" читаємо:

"Заходом дискусійного Клубу Круглого Стола в Нью Йорку відбулась 30-го жовтня 1965 року цікава доповідь редактора Романа Ільницького... Р. Ільницький сказав у своїй доповіді, що з довшого часу діяльність УККомітету і Комітету Пам'ятника Шевченкові опанована одною політичною "клікою"... Р. Ільницький підкреслив, що найкращим доказом, як кліка накидає українському громадянству в Америці свою диктатуру, було відкриття пам'ятника Шевченкові... З культурного свята вони зробили політичну маніфестацію.

Доповідач вказав на "звернення" проголошувани час від часу УККомітетом... з дивними пересторогами, щоб не їздити на Україну, не зустрічатись з людьми, що приїждять з України... Крайнім політичним безглуздом кліки доповідач вважає її негативне ставлення... до Київсько-Галицького Патріархату на Україні...

В дискусії взяв слово... артист Йосип Гірняк... він вповні погодився з поглядами доповідача.

Євген Стахів погоджуючись з основними твердженнями цілої доповіді, критикував доповідача, чому він не назвав між членами кліки голови УККомітету Л. Добрянського...

Григорій Костюк (голова Об'єднання Письменників "Слово", прим. наша), заявив, що він не хоче, щоб його репрезентував УККомітет, якщо та організація... проти контактів з гістьми з України... Він радо простягне руку до культурних діячів України, якщо б вони прибули сюди.

Проф. Тарас Гунчак сказав, що він відчув на собі репресійну руку з приводу виступу Ю. Кочубея, секретаря Постійної Місії УССР при ООН на форумі Українського Студентського Клубу в Університеті Рутгерса.

Д-р Марія Клячко висловила вдячність ред. Р. Ільницькому, Й. Гірнякові і д-рові М. Чубатому за те, що своїми доповідями... відновили віру в здібність тверезого думання.

Голова Клубу Круглого Стола Новицький... заявив, що "заборона" УККомітету зустрічі з культурними діячами України абсолютно не зобов'язує Клуб...".

Це, що тут написано є лише краплиною в океані брудної лайки на адресу тих, що проти "контактів" з московською агентурою. Що це писано в пресі московської п'ятої колонії в ССА не є ніякою несподіванкою. Однак ще більш заілюю в цій справі є писанина в пресі УРДП, ЗП УГВР, ОУНм і в "демократичному" й "понадпартійному" тижневику "Українське Життя", що появляється в Чикаго.

Я не згадуватиму тут про помії, які виливається на Спільку Визволення України, бо мова тут про УККА. Але, як почуває себе "опозиція", якої "речник" Микола Галів у статті "Прояви тоталітаризму..." ("Українське Життя" з 27-го червня 1965 року) називає проф. Л. Добрянського "окрилювачем джунглів УККА"?

Чи в цьому випадкові не є для "опозиції" такими самими "джуглями" пересторога американських урядових чинників (Еф Бі Ай), а зокрема Дж. Гувера про те, що всі советські "культурники" є на послугах московської розвідки?

Чи "опозиції" не є відомі свідчення в цій справі бувших московських агентів Дерябіна й Пенковського, які кажуть, що всі ті, що їх Москва висилає, чи випускає за кордон, підписують таємні зобов'язання для шпигунства?

Це ж у Венеції під час виступів у минулому році ансамблю Вірського з УССР викрито, що виручені з концертів гроші, передано місцевій комуністичній

п'ятій колонії. Звичайно, як танцюристи так і сам Вірський тут ніпричому, але фактом є для чого Москва висилає цей танцювальний ансамбль. І найприкріше, що називається він репрезентантом "українського мистецтва".

Мабуть таких "доручень" немає "Большой Балет", чи "група Мойсеева", бо тож пропагатори московської культури і тут треба витримати марку, а таких "націоналів", як українці хіба шкода, якщо вони скомпромітуються на агентурній роботі?

Незважаючи на всі ці факти п. М. Лебедь, голова в-ва "Пролог" він же й "генеральний секретар" т. зв. "ЗП УГВР", подорожуючи по Австралії в 1965 році за чужі кошти, виголошував промови по українських громадах та давав інтерв'ю австралійській пресі, де агітував за "контакти" з УССР. А його права рука М. Прокоп в тому самому часі розпинався в Англії (Ноттінгем), що "контакти нам потрібні, як повітря..." й що мовляв "Скрипник і Хвильовий досягли того, що Україна тепер є державою".

Чи цього не досить, щоб виключити з УККА на підставі т. б організації, які її порушили?

Спілька Визволення України саме цих санкцій жадає!

Нам усім треба усвідомити, що питання зміновіховства, явище ідейно-політичне. Ті, що стали на цей шлях, одні сліпі люди в підсоветських справах, а інші дуже добре знають, що вони роблять.

Це лише "тактика" крутіства, що мовляв ніхто й ніщо їх "не зведе" з самостійницького шляху. Вони з нього зійшли тоді, коли проголосили, що в УССР треба взоруватися на "реалітети".

Біда лише в тому, що напівофіційна преса УККА, як наприклад "Свобода", замість підтримувати позиції Політичної Ради зводить їх на нівець, сіє в громаді недовіря до постанов керівних органів УККА.

Я вже не згадую тих численних дописів, що їх поміщувано на сторінках "Свободи", де "доказувано", що "контакти" потрібні, а тих, що доводили протилежне ігноровано. Я це знаю з власного досвіду.

Для прикладу візьм'єм постанову самої редакції. Напочатку 1965 року ред. А. Драган побував у Європі й свої враження описав у "Свободі". В репортажі "Справа культурного обміну" і "контактів" ("Свобода" з 26-го березня м. р.), на підставі розмов з українськими політичними діячами в Мюнхені, він цю справу представляє так, що мовляв, у Європі "не розуміють" за що ми тут "чубимося"?

Може хтось думає, що редактор "Свободи" цим "політичним діячам" прочитав лекцію й на прикладах їхньої преси, чи й заяв політиків з УНРади пояснив, що справа зовсім не в "культобміні" і не в "контактах", а в тому, що є такі політичні середовища, які орієнтуються на "реалітети" в УССР, на "кадри з КПУ й комсомолу", які "будують" Україну, і цю свою "концепцію" намагаються прищепити всій українській еміграції; що "культобмін" лише виявив, як глибоко запустили свої коріння зміновіховські теревені в середовищі української еміграції?

(Продовження на стор. 24-тій)

За параваном З'їзду Українських Журналістів

В "Канадійському Фармері" з 8-го січня і в "Гомоні України" з 22-го січня ц. р. появилось "Вияснення" такого змісту

ВІЯСНЕННЯ

Читаючи декларацію З'їзду СУЖА в щоденнику "Америка" (з 9. XI. 65) і в "Свободі" (з 12. XI. 65), під точкою 7-ою я замітив, що редакційна комісія, запропонована комісією для виготовлення декларації З'їзду СУЖА (в складі: ред. М. Дольницький і ред. А. Драган та мовний дорадник ред. В. Давиденко), пропустила другу частину цієї точки, в якій є осудження комуністичної і советофільської преси на еміграції, що допомагає московському колоніалізму поневолювати український нарід в Україні. Точний текст цієї точки, як і всіх інших, був схвалений комісією для виготовлення декларації одногосно, затверджений З'їздом і переданий редакційній комісії в складі трьох осіб (вже після схвалення З'їздом) для впорядкування та виправлення мови і помноження копій для української преси.

Тому, що на адресу підписаного, як голови Комісії для виготовлення декларації З'їзду СУЖА, напливають запити та інтервенції в справі неповної 7-ої точки і пропущення важливого тексту загально мною поданого, заявляю, що недогляд стався з вини редакційної комісії, яка повинна свою помилку виправити, оприлюднюючи додатково текст згаданої точки в повному її звучанні.

Богдан Стебельський

голова Комісії З'їзду СУЖА
для виготовлення декларації

В "Гомоні України" це "Вияснення" надруковано поряд з Деклярацією, яку ухвалив згаданий з'їзд, що відбувся в ССА ще 30-го й 31-го жовтня м. р., тобто надруковано зі спізненням на чотири місяці, й до речі, в тому ж сфальшованому вигляді, як того допустилися ті, яким було доручено з'їздом її "виправити".

Виникає питання: Чому ця Деклярація з додатками "Резолюції й Рекомендації" так довго "маринувалася" в редакції "Гомону України"?

Мабуть тому, що його редактори (які брали участь у з'їзді) були заскочені й не знали, що робити?

Аж, як д-р Б. Стебельський (теж один з редакторів "Г.У.") замість того, щоб негайно оголосити, що Деклярація не відповідає ухвалам з'їзду, обмежився "Виясненням" в редакції "Гомону України" вирішили, що цього вистачає, аби вийти "сухими з води".

Про те, що голова Резолюційної Комісії скапітулював перед тими, які топчуть засади "журналістичної етики" промовляє й факт, що у своєму "Виясненні" він зовсім не згадує про те, що з постанов З'їзду також **викинуто** справу підтримки військової ак-

ції уряду ССА у В'єтнамі й **самовільно вставлено** слово "резолюції".

А тим часом підтасована Деклярація ходить по світі, бо ті до кого відноситься "Вияснення" не лише ігнорують його, але й постанову Головної Управи СУЖА від 30-го листопада 1965 року, якою зобов'язано редактора "Свободи" п. А. Драгана й ред. "Америку" п. М. Дольницького (вони обидва є членами Управи СУЖА) опублікувати в редагованих ними органах відповідні доповнення до постанов З'їзду. З їх слів виходило, що "недогляд" стався випадково, бо вони чогось "не добачили", чи щось "переочили". Правда ред. М. Дольницький заявив, що "шліфував" постанови з'їзду ред. А. Драган, а він хоч і був у тій комісії, то участі в "шліфуванні" не брав.

Але ніяких "доповнень" ні в "Свободі" ні в "Америці не появилось!

В світлі цього, глузом над учасниками з'їзду звучать слова Деклярації звернені до українських журналістів у "вільному світі":

"...подавати вірно вістки про всі події без уваги на їх політично-ідеологічний зміст і з'ясовувати їх згідно із совістю та переконанням журналіста... без ніякої цензури".

І не випадково мовчить змінівівська й "реалітетна" преса, яка так репетує про "демократію" та "правопорядок". **Бо всі ті підтасовки в Деклярації йдуть по лінії змінівівства!**

Це й змушує нас подати деякі факти про З'їзд Українських Журналістів, які всупереч інформаціям нашої "вільної преси" про "мир" в "журналістичній родині", який нібито панував на з'їзді, доводять, що розкол української еміграції на два табори: змінівівський і самостійницький, саме найбільше відчутний між журналістами. Саме між ними відбуваються запеклі змагання за пливи на українське громадянство зі становища згаданих позицій.

А оспівані нашими гумористами "поцілунки" між журналістами різних політичних середовищ, які нібито вони помітили під час з'їзду, є нав'яні в кульорах з'їзду за коктейлем, чи на лоні природи "Союзівки".

Інший бік медалі цієї справи побачимо щойно тоді, коли опинимось за лаштунками з'їзду.

Вже на засіданнях Управи СУЖА в Нью-Йорку, під час обговорення справи відбуття з'їзду журналістів, між її членами виявилися розбіжності. Одні були такої думки, що його треба перевести на "професійній базі": нікого не "чіпати" за політичні погляди й нічого не говорити про "контакти". Одним словом, відбути своєрідний пікнік, позбавлений політичного змісту, головню, щоб "об'єднати" в одній журналістичній родині журналістів усіх політичних напрямків.

Автор цієї статті, що є членом Управи СУЖА й був членом Резолюційної Комісії з'їзду журналістів натомість ставив справу так, що з'їзд насамперед має сказати українському громадянству, як українські журналісти дивляться на справи "контактів", "реалітетів" і на диверсію Москви з "культ-обміном"; заявити протест проти русифікації українського народу в ССРСР, а ці постанови довести до відома ОН і уряду США. Щодо "професійної" справи було сказано, що таких журналістів, чи редакторів, які їдять хліб з журналістичної професії серед українців є одиниці, а решта це ідеалісти, які редагують і пишуть побіч своєї іншої професії з якої вони живуть.

Громадянство очікує від українських журналістів збірний голос про ті речі, які порушуються на сторінках української преси, як наприклад "контакти" з УССР, чи русифікація, а відомо ж бо, що саме ці питання були зігноровані на з'їзді українських письменників Об'єднання "Слово", що відбувся в Нью Йорку. Отже, наші письменники у "вільному світі" виявили себе цілком відірваними не лише від українського народу на Батьківщині, але й на еміграції. Знаємо, що Управа "Слова" опанована т. зв. хвилювистави, але деж були письменники й поети з самостійницьким хребтом, які допустили до цього?

Управа СУЖА не сміє допустити до подібного безхребетного вислідку з'їзду журналістів!

Хоч "ліберали" в Управі СУЖА й не виступали відверто проти таких пропозицій, а лише прикривалися "турботою" за "збереження" організації журналістів, бо мовляв, таке ставлення справи відштовхне від з'їзду змінювачів і реалітетників, все ж у практичній підготовці до з'їзду вони цілковито ігнорували тверезі голоси й дали товкли воду в ступі про "професійний" його характер.

Коли на Управі СУЖА стало питання доповідей, вирішено, що одну з них треба присвятити пресі в Україні. На доповідача висунуто кандидатуру ред. Б. Кравцева, який мав би говорити на тему "Українська преса в підсоветській Україні".

Я висловив думку, що назва доповіді не відповідає українській дійсності під Советами, бо жодної української преси за своїм національним характером там не існує, також висловив застереження щодо особи доповідача, який є прихильником "реалітетів". Тому доповіді я запропонував "Україномовна преса в УССР".

Після довшої дискусії в якій мені заявлено, що я "не знаю" підсоветської дійсності, бо мовляв там тепер в українській пресі з'являється "критика режиму", ред. І. Кедрин запитав: **"Яка є різниця між цензурою німецькою, що була в Україні під час війни і цензурою советською?"**

На це я відповів, що "критика" є, але скерована вниз, а ніколи вгору на вищі партійні органи влади. Комуністична Партія непомильна, а винні... стрілочники. Відносно цензури преси відповів, що під Советами вона цілковито відрізняється від тієї, що була при німцях. Кожний советський редактор є членом

партії, як також коректор і наборщик. Всі вони разом є цензори. Своім питанням п. Кедрин підтвердив, що він підсоветської дійсності таки зовсім не тільки не знає, але й не розуміє її.

Тема доповіді залишилася "ліберальна", але, як відомо п. Б. Кравців на з'їзд журналістів не з'явився, тому й "дискусії" над нею не було, а обіцянка Президії З'їзду, що доповідь буде надрукована в пресі так і не здійснилась, хоч інші були видруковані в "Свободі". Як тепер виявилось ред. Б. Кравців цієї доповіді взагалі не готував?

Іншу доповідь "Проблеми нашої журналістики й преси" прочитав ред. "Свободи" п. А. Драган. Була в ній мова про засади "журналістичної моралі" й про "кодекс журналістичної етики". Говорив доповідач про все те, чого якраз бракує в редагованому ним органі УНСоюзу. Саме про це наводили багато прикладів у своїх виступах деякі дискусанти, а в тому й автор цієї статті.

Коли б п. А. Драган дотримувався після з'їзду своїх "поучень", та друкував на сторінках "Свободи" думки людей, які не згодні з його партійними поглядами та подавав об'єктивні інформації, а не фальшував їх чи й зовсім промовчував, можна було б "забути" всі його доз'їздові гріхи. Однак, на жаль, він нічого не навчився зі своєї власної промови й тому ми пригадаємо йому його слова:

"Ми, журналісти, найбільше покликані не тільки реєструвати, але й лікувати наші суспільні недомогання, і це лікування повинні почати від себе самих, бо тільки здорова і свідомо преса може рішально причинитися до оздоровлення і освідомлення суспільности".

На з'їзді було понад сто журналістів з США й Канади. Прибула організована група представників української католицької преси, але не було ні одного журналіста чи редактора від преси української павославної церкви? А відомо ж, що ця преса досить чисельна.

Впадала в очі відсутність представників від Управи Об'єднання Письменників "Слово". Не було журналістів зі середовища змінювачів і "реалітетників", які на різних "панелях" та "круглих столах", плаваючи у власному сосі скиглять про "відірвання" української еміграції від "процесів" в Україні. Прибули лише їхні "обсерватори".

Це було найкращим доказом для "лібералів", що їхні розрахунки на "мир" в родині журналістів є не реальні.

Змінювачі й "реалітетники" передчували, що їх тягнутимуть на з'їзді за язика, тому й "бойкотували" його.

Оголошуючи склад Резолюційної Комісії, Президія З'їзду заявила, що її члени підібрані з "важливіших" політичних середовищ.

Оце так? Розтрублювано, що з'їзд відбуватиметься на "професійній базі", а резолюції укладатимуть партійці?

Журналісти з середовища Співки Визволення України заявили, що вимагають місце в Резолюційній Комісії.

Після досить складних позалаштункових розмов ця справа була позитивно розв'язана.

Дивною видалася поведінка на з'їзді представників католицької преси, які у своїх виступах наполягали "схвалити" в резолюціях створення Католицького Патріархату в Києві. Таку вимогу вони могли ставити на з'їзді католицької преси, але тут, де були присутні журналісти й інших релігійних віросповідань їхня вимога була не на місці.

Головна баталія за політичне обличчя з'їзду українських журналістів відбувалася на засіданні Резолюційної Комісії. Безкомпромісові самостійницькі сили зробили все можливе, щоб його постанови були пов'язані з реальною дійсністю. І з'їзд це схвалив.

Але ті, що їм було доручено зробити остаточну редакцію постанов з'їзду, надужили довіря'м журналістів. Нижче друкуємо документ, який був підставою для "Вияснення" д-ра Б. Стебельського.

Нью Йорк, 15-го листопада 1965 р.

До ВШ. Пана д-ра Б. Стебельського,
голови Резолюційної Комісії
Першого З'їзду СУЖА,
Торонто, Канада.

Копії членам Резолюційної Комісії:

ред. А. Драганові "Свобода",
ред. М. Дольницькому "Америка",
ред. М. Стахову "Народна Воля".

Вельмишановний Пане д-ре Б. Стебельський!

В газеті "Свобода" з 12-го листопада ц. р. й в газеті "Америка" з 9-го листопада ц. р. опубліковано текст Деклярації й "Резолюцій та Рекомендацій", що їх, згідно рішення з'їзду СУЖА мали упорядкувати, стилізувати й мовно виправити п.п. А. Драган, М. Дольницький і ред. мови В. Давиденко. Але з умовою, що виділені панове не мають права будь-що цензурувати в тексті прийнятих резолюцій, лише встановити черговість точок і виправити мову та стиль.

Ознайомившись з текстом Деклярації я, як член Резолюційної Комісії, мущу з прикрістю заявити, що згадані панове, настанови з'їзду не виконали, а тому я цієї Деклярації не схвалюю, доки не будуть опубліковані суттєві уточнення.

В Деклярації під т. 7 написано:

"З'їзд констатує численність, різnorodність та життєздатність українських національних пресових органів в Америці й Канаді і стверджує, що пресові органи, які стоять на принципах державних актів 22 січня 1918-1919 рр., без уваги на їх політичні напрями і релігійну приналежність, є ідейними та патріотичними у своїх задекларованих намірах і цілях. Різними ідеологічними та політичними шляхами вони змагають до однієї, спільної мети: державно-го визволення і усамостійнення України".

Отже, це той текст, що його запропонував ред. Р. Ільницький на нараді Резолюційної Комісії.

Над цим пунктом розгорнулася довша дискусія, бо я запропонував додати:

"Але З'їзд засуджує радянське й комуністичне пресу в США й Канаді, що друкується українською мовою та допомагає московському колоніалізму поневолювати український народ в Україні" і т.п.

Після довшого обговорення додатку ред. М. Дольницький, що був секретарем Резолюційної Комісії дописав його до внеску п. ред. Р. Ільницького. Повний текст цієї точки був зачитаний на З'їзді й ухвалений. Але, в опублікованій тепер Деклярації цієї частини немає?

Виходить, що з'їзд СУЖА зарахував до українського патріотичного вчинку писання частини української преси на еміграції про "реалітеги" й "контакти" з УССР? Отже, погодився на пропаганду змінюючовства!

Це, що в інших точках Деклярації говориться про відсутність "вільної преси" в Україні, тим більше, зобов'язує нас натаврувати різного гатунку "радянські" та "прогресистів", які допомагають Москві. І лише в цій т. 7 мав бути згаданий додаток!

Відомо ж бо нам, що середовище до якого належить п. ред. Р. Ільницький пропагує "теорію", що УССР є "перемницею державности УНР" і що "здобутки жв-тня" в Україні є "добрими" коли б їх не "потоптав" Сталін і т.п. Щодо "ідеологічних та політичних шляхів", якими можна "прямувати" до "державности" українського народу, то мовляв, і "націонал-комуністи" до того змагають...

Так можна "інтерпретувати" ч. 7 без того додатку, що я його був запропонував.

В данному випадку я боронив позиції безкомпромісових самостійників, бо вбачав, що за словесною екви-лбристикою п. ред. Р. Ільницького криється намір вести в оману учасників з'їзду, переважаюча більшість яких є проти "контактів" в УССР, та "різних" ідеологічних чи політичних "шляхів", якими дехто дурить себе, що ними можна вишахрувати в Москві "самостійність" УССР.

Отже, т. 7 мусить бути поновно опублікована в пресі, як її ухвалив з'їзд!

**

У п'ятницю, 12-го листопада в Нью Йорку, в Літературно-Мистецькому Клубі відбувся вечір присвячений спогадам про З'їзд СУЖА. Виступали: ред. І. Кедрин-Рудницький, голова Президії З'їзду, ред. М. Дольницький і інші.

В дискусії, я забрав слово й опротестував т. 7 Деклярації. В цьому зі мною були згодні ред. І. Кедрин, а ред. М. Дольницький підтвердив, що він своєю власною рукою дописував мій внесок на Резолюційній Комісії й що ця точка з додатком була ухвалена з'їздом.

Щоправда, ред. Кедрин заявив, що мовляв Управа СУЖА приготує до друку брошуру про З'їзд і тоді в Деклярації буде повністю відображена т. 7.

Я з цим категорично не погоджуюсь. Коли ця брошура буде — невідомо, а українська громадність уведена в оману.

Іншу плутанину вносить наголовок "Резолюції й Рекомендації", що їх опубліковано після тексту Деклярації.

НАПЕРЕДОДНІ ДЕВ'ЯТОГО КОНГРЕСУ УККА

(Продовження із стор. 20-тої)

Ні, такої лекції п. А. Драган їм не прочитав, лише демагогічно в цьому ж репортажі заявляє, що мовляв, редакція "Свободи" в питаннях "контактів" визнає постанови Політичної Ради УККА й що лише **передові статті** в редактованій ним газеті є голосом редакції в цій справі, а "не надіслані листи чи події".

Щож це за "передовиці"?

Це були "казання" й "поучення" парафіяльного проповідника, що "всі мають рацію". Одні "недоочили" інші "переочили"; одні "не наголосили", а інші "пероголосили"... Такого змісту є всі передовиці "Свободи"!

Але коли п. А. Драган "забирав голос" в справах політичних акцій СБУ, які мали на меті цілість проблеми, а не висмикували окремі епізоди з розкладницької роботи Москви в середовищі української еміграції. він відверто виступав **проти** цих акцій!

Коли СБУ розпочала прилюдну акцію проти т. зв. хвильовистської пропаганди за "реалітети", а було це в 1958 році, п. А. Драган на першій сторінці "Свободи" поспішив "повідомити" українське громадянство, що: **"Немає навіть гніні загрози советофільства серед української еміграції"** ("Свобода" з 3-го березня 1958 року).

Протихвильовистські акції СБУ він зустрів передовицею **"Наші будні"** ("Свобода" з 3-го лютого 1959 року) в якій писав:

"...група людей відгребала прогомонулу вже над нашими головами справу "хвильовизму" і доклала всіх зусиль, щоб зробити з неї головну проблему дня".

А далі в дусі "казання" парафіяльного проповідника: "Очевидно, що кожна проблема повинна бути розв'язана і вияснена, але також правда, що для розв'язання кожної проблеми є свій час і відповідна процедура".

Отже, для редактора "Свободи" організації, що провадили протихвильовистську акцію, а це СБУ, СЗСУ-СП, Гетьманська Організація і Асоціація б'ввших політ.

З'їзд замість "резольцій" ухвалив Деклярацію, а тепер виходить, що крім неї ще ухвалено й "резольції"? Отже, зобов'язуючі постанови! Таке питання на Резолюційній Комісії обговорене не було, а є виплодом "стилістів", які в тому очевидно, добачали якусь ціль?

"Немає мого внеску й про підтримку воєнної акції Американського Уряду у В'єтнамі, що теж був ухвалений з'їздом?

Сподіваюсь, що, як голова так і члени Резолюційної Комісії негайно вживуть заходів, щоб постанови Першого З'їзду СУЖА були відтворені в тій формі, як їх прийняли учасники. Це буде найкращий доказ, що вільна українська преса застосовує на практиці засади моралі й етики, про які так багато було говорено на З'їзді.

З правдивою пошаною **В. Коваль**

в'язнів советських тюрем і концтаборів, були "групою людей"?

Від того часу проминуло **сім років!** І коли у 1965 році УККА фактично став на протихвильовистські позиції СБУ, то з розумувань "Свободи" виходить, що щойно тепер прийшов "свій час" для "розв'язання" цієї "проблеми"?

Однак і тут виявилось крутіство. Бо коли СБУ використала "контакти" для акції проти російського колоніалізму в Україні, редакція "Свободи" систематично саботувала поміщення про це інформації.

В опублікованому календарі "важливіших подій" за 1965 рік, що його надруковано в "Свободі", редактори "недоочили" дослівно всі **протикоммуністичні** акції СБУ, які були переведені в ССА й Канаді й про які на сторінках цієї газети кожночасно були поміщені великі платні оголошення й з горем пополам про деякі з цих акцій редакція містила спізнілі інформації.

Навіть не згадано Третього Крайового З'їзду СБУ в Канаді, на який був вислав привітання сам голова УН-Союзу п. Лисогір, а персонально його вітав в Торонті уповноважений УНСоюзу на Канаду п. Зорич. З цього виходить, що пресовий орган УНСоюзу "Свобода" не служить його інтересам?

Щож до англomовного видання "Свободи", "Юкреїніан Вікли", то тут протикоммуністична діяльність СБУ під десяти замками! Ще не було випадку, щоб в цьому додатку була поміщена будь-яка згадка взагалі про існування Спілки Визволення України? **Повна ізоляція СБУ від англomовного читача!**

Однак найдрібніші події з "діяльності" змінювачів і "реалітетників" сумлінно нотуються в обох виданнях "Свободи"!

Зважаючи на те, що СБУ є складовою частиною УККА, чи можна мати довір'я до пресового органу, який нібито відзеркалює його діяльність, чи його складових частин, а насправді з-під тишка підриває довір'я українського громадянства до Українського Конгресового Комітету Америки?

Як приклад, тут згадано лише "Свободу", бо це найпоширеніший щоденник в ССА, який рекламує себе "понадпартійним" і понад "конфесійним" виданням УН-Союзу і який уважають за напівофіційний орган УККА. Але, не краще виглядають "інформації" про УККА й в інших "союзних" пресових органах, як наприклад в "Народній Волі" (УРСоюз), в "Народньому Слові" (УН-Поміч) і в "Америці" ("Провидіння). Представники цих видань також постійно заступлені в усіх органах УККА. Але шкода шукати в їхній пресі об'єктивних інформацій про дискусії над різними питаннями, чи то на форумі Екзекутиви УККА чи на форумі Політичної Ради. Кожний редактор препарує свої твердження в залежності від того, яке становище до тих справ займає його "союзно-політичне" середовище.

Ось і про першу сесію Крайової Ради, що відбулася 11-го грудня м. р. не було вичерпних інформацій. Хто не був на її нарадах так нічого й не довідається про її перебіг.

З цим треба покінчити. Складові частини УККА, які представники не належать ні до Екзекутиви, ані до Політичної Ради, мають право знати, що робиться в УККА, а не очікувати аж чотири роки доки їх скличуть на Крайову Раду.

Щоб уникнути такої журналістичної "етикети" й "кодексу" журналістичної "моралі" з боку союзової преси. Спілка Визволення України пропонує УККА приступити до видання в українській мові відповідного бюлетеню в якому б були поміщені в деталях усі ті події, що відбуваються на його терені, чи в системі його складових організацій.

Це видання (навіть циклоstileвим друком) треба висилати всім складовим частинам УККА і звичайно, до всієї української преси.

Ред. Р. Ільницький колись писав, що мовляв, "прогресисти" це такі самі українські патріоти, як і ми, лише вони інакше дивляться на справу України. Тож чи не краще для нього і його середовища перейти в той табір, а не каламутити воду в УККА?

Чи не комічно це виглядає, що ми, які вирости й виховалися в підсоветській дійсності, бачили на власні очі всі оті "реалітети" в УССР, стоїмо твердо проти всяких "контактів" з Москвою, а панове, що ніколи там не були нас повчають?

Посилена русифікація, що провадиться в Україні має на меті знищити українську націю. Про її методи нм відомо. Завдання української еміграції є спинити цей русифікаційний тиск московських колоніалістів, але не угодовством з ними, вітаючи тут за кордоном різні ансамблі-показухи, а протестаційними акціями й науковими працями на цю тему.

Є дивним і незрозумілим, що УККА до цього часу не спромігся виконати своєї власної постанови ще з перед десяти років про видання солідної праці на тему "Історії російського колоніалізму"?

Таке видання потрібне, як повітря, особливо для зовнішньо-української діяльності. Маємо на цю тему багато пропагандивної макулятури в різних мовах, але коли треба показати щось солідного, то між чужинців немає з чим показатись.

А тим часом, білі московські імперіалісти у відповідь на постанову УККА в справі видання згаданої праці, вже давно видали т. зв. "Неізрацьонную історію Русі-України", аж в двох томах. Нічого тут говорити, як ця "історія" виглядає, але вона лежить на полицях американських бібліотек.

Справу видання "Історії російського колоніалізму" треба негайно активізувати й приступити до її реалізації, як однієї з найважливіших проблем української еміграції, піднісши її до рівня побудови пам'ятника Т. Шевченкові у Вашингтоні. Це єдина справа, яку українська еміграція масово підтримує. Для цього треба створити комітет на чолі з відомим істориком проф. Оглоблином, якому доручити укомплектувати наукові сили. Треба також привезти з Європи д-ра Н. Полонську-Василенко, як одного з найкращих українських істориків. Ці два авторитети, які в підсоветській Україні і в цілому ССРЗ знані зі своєї наукової діяльності й

постійно виклинаються, як "буржуазно-націоналістичні" фальшивники історії України, зможуть надати авторитету згаданій публікації.

Публікація має явитися не лише в українській мові, а й кількома іншими, зокрема в мові англійській.

Комітет треба створити при УККА не пов'язуючи його ні з НТШ ні з УВАН, бо це полегшить оперативність.

У своєму звіті проф. Л. Добрянський порушив справу Тижня Поневоленних Народів. Він сказав, що наприклад в Нью Йорку в ці дні треба переводити культурну імпрезу поневоленних народів, а у Вашингтоні робити політичну акцію.

СВУ іншої думки. Тиждень Поневоленних Народів треба підняти до рівня протестаційних політичних акцій, під час яких демонструвати перед советськими амбасадами й перед ОН проти російського колоніалізму. Звичайно це не виключає й культурної імпрези, але впершу чергу цю нагоду треба використати в політичному аспекті. Якщо цього не робитимемо й не привчимо нашу молодь до таких протестів, ці Тижні набувають присмаку пікніків.

Новстворена в ССА організація Американці за Визволення Поневоленних Народів, до якої належить СВУ, саме в такій площині розглядає справу відзначування Тижня Поневоленних Народів.

Слід підкреслити цілком дивне відношення УККА, як і деяких українських політичних середовищ до названої американської організації?

Замість того, щоб засягнути в СВУ вичерпних інформацій про АВПН (а канцелярія УККА їх має) піднято кампанію, що нібито АВПН "створена" на те аби "валити" АБН?

Дійшло навіть до компромітації УККА перед американцями й тими народами, що належать до АВПН. Сталося таке з нагоди Протикомуністичної Маніфестації, що її перевела ця організація в листопаді м. р. в Нью Йорку. Об'єднаний Комітет Американсько-Українських Організацій м. Нью Йорку відмовився від участі в маніфестації на підставі одержаної з канцелярії УККА заборони? Українські приятелі АБН також участі не брали, натомість всі інші народи, що є членами АБН були на цій Маніфестації заступлені. Чи так УККА має виявляти свою антикомуністичність?

Якщо чуємо голоси про те, що треба співпрацювати з організацією ім. Бирча, яка хоч і є патріотичною американською організацією, але негує питання поневоленних Москвою народів, то як можна ігнорувати організацію, що її створили американські патріоти з відвертою метою допомогти поневоленим народам в їх змаганнях за волю і незалежність?

На закінчення хочу з'ясувати становище СВУ до двох справ, які в своїх промовах порушували мої попередники.

Відносно Українського Католицького Патріархату в Києві, УККА, як репрезентант всіх американських українців не залежно від їхнього віросповідання, не може в цій справі виносити жодних рішень, тим більше, коли в цьому питанні немає не лише одностійдності

між самими українськими католиками, але й чути невдоволення з боку православних українців. Чи потрібна нам ворожнеча ще й на релігійному тлі. Тому, нейтральне становище Екзекутиви УККА в цьому питанні є цілком правильним і СВУ його підтримує.

В постановах Політичної Ради УККА від 20-го березня м. р., в т. 7 записано: "УККА не визнає засади про загальну відповідальність російського народу за всі злочини комуністичного режиму та його колоніального імперіалізму".

Таке саме можна твердити й відносно російського режиму за царату й зайти в далекі історію аж до московського князівства?

І москалі в нічому не будуть винні?

Але російські філософи Н. Бердяєв і Г. Федотов іншої думки. Вони доводять, що москалі відповідальні за всі злочини своїх режимів!

Філософ Г. Федотов в "Новому журналі" ч. 21 за 1949 рік, в статті "Народ і влада" (стор. 238) пише:

"На питання, чи відповідає російський народ за політику самодержав'я... так відповідає... Народ відповідає за державу й посередньо за уряд, який репрезентує державу; відповідає за те, що його дії схвалює, або за те, що його терпить".

Але Г. Федотов взиває:

"Якщо в політиці є місце моральним ідеям, то в усякому разі не в ідеї відплати... Ось чому відмежу-

вання народу від його злочинної влади — неможливе історично й етично — є політичною необхідністю: не в ім'я сущого, а доцільного..." (стор. 252).

Що ж спонукало Політичну Раду винести таку постанову?

Тоді логічно, треба зайняти становище і до поляків, і до румунів, і до мадурів, бо всі ці народи (народи!) незалежно від режиму в їхніх державах, вороже наставлені до українського автохтонного населення на загарбаних українських землях і часто його фізично винищували?

А тим часом усі імперіалісти й колоніалісти українських земель, а в тому й жиди, обвинувачують всіх українців за відплатні акції в своїй обороні?

На мою думку, всякі заяви, що переслідують тактичні цілі не повинні мати місця в спільних резолюціях, чи постановах будь-яких українських політичних організацій.

Згадана постанова в спільних резолюціях УККА лише викликає непотрібне настороження в загальній масі української еміграції.

Дякую!

На цьому п. В. Коваль закінчив свою промову.

Виступи в дискусії інж. О. Ховайла й інж. Д. Яря будуть надруковані в наступному числі журналу.

Третій Крайовий З'їзд СВУ в Канаді

В дні 4-5 вересня 1965 р. відбувся в Торонті, в залі Українського Відділу Королівського Канадійського Легіону, при вул. Квін Захід ч. 326, Третій Крайовий З'їзд Спільки Визволення України. У З'їзді взяли участь 39 умандатованих делегатів, які заступали Осередки СВУ в Канаді. Нарадам прислухалися численні гості, частина яких прибула з віддалених міст Канади та ССА.

Нарадами З'їзду провадила вибрана Президія в складі: інж. Д. Ярко — голова, отаман Бульба-Боровець, мгр. П. Колісник, ред. В. Коваль та о. М. Цурковський — члени, п. Т. Фегон та М. Січкара — секретарі.

На першій сесії, 4 вересня, учасники З'їзду вислухали звіт з діяльності Крайової Управи СВУ за минулі 5 років — 1960-65.

На цій сесії відбулися дискусії над звітами та було вислухано доповідь ред. В. Ковалю, Голови Президії Світової Ради СВУ, "Ворог між нами".

Увечері, в залі Українського Відділу Королівського Канадійського Легіону при вул. Квін, відбувся бенкет СВУ, в якому взяло участь понад 150 осіб — делегатів і запрошених гостей. Молитву перед вечером провів настоятель Української Православної Катедри Св. Володимира в Торонті о. Ференців.

Програмою бенкету керував ред. І. Гладун. Присутні з великою увагою вислухали слово Почесної Голови Президії Світової Ради СВУ пані Наталії Павлушкової п. з. "Світ, Україна і ми". З короткими словами-привітаннями виступали гості: о. Ференців — настоятель Укр. Прав.

Катедри св. Володимира, о. М. Цурковський, п. П. Харидчак — представник від Головної Управи Організації Оборони Лемківщини та Єпарх. Управи БУК, п. К. Мазуренко — представник Укр. Відділу Кор. Канад. Легіону; п. Зорич — представник від УНС на Канаду та голови і представники окремих Осередків СВУ Канади і ССА.

Третій Крайовий З'їзд СВУ привітали листами або телеграмами: архиеп. Андрей УГПЦ — (Захід. Єпархія), митропол. Кир Максим; архиеп. Геннадій (УАПЦ); єпископи Кир Ізидор і Кир Ярослав; протопресв. С. Молчанівський (УАПЦ — Вел. Британія), прот. Т. Гаврик (Франція); Центральні Українців Католиків (Торонто. Єпархія); Укр. Євангельське Об'єднання в Півн. Америці; єпископ Кир Іван Прашко (Австралія); архиеп. Кир Іван Бучко — Апост. Візитатор Українців у Зах. Європі; посол до фед. уряду М. Старчевський (Стар); Американці за Визволення Поневолених Націй, Інк.; Наукове Т-во ім. Шевченка (Франція); Головна Управа СВУ (ССА); ред. П. Пігічин та співредактор М. Шкавритко — "Канадійський Фармер"; К. У. Союз Гетьманців Державників (Вел. Британія); Г. У. Українська Гетьманська Організація Америки (ССА); Український Робітничий Союз (Головна Канцелярія — ССА); гол. предсідник Укр. Народного Союзу — п. Й. Лисогір (ССА); Українська Стрілецька Громада в Канаді — Головна Управа; Братство Укр. Сі-

(Продовження на стор. 31-шій)

ТЕРЕНЬ МАСЕНКО І Г. КОСТЮК

Від Редакції: Нижче друкуємо лист відомого українського письменника п. Фотія Мелешка до журналу "Листи до приятелів", що появляється в ССА.

Редактор цього журналу д-р М. Шлемкевич, відмовився його видрукувати мотивуючи тим, що мовляв лист "задовгий" та викличе "поновну відповідь, а до того, як писав він п. Ф. Мелешкові, "справа на правду мало цікава".

Однак, порушені в листі нашого письменника справи є дуже актуальні. Вони розкривають обличчя тих, які нині формують і унапрямують культурне життя українців на чужині.

Лист п. Ф. Мелешка є відповіддю на критику його статті про творчість українського підсоветського письменника й поета Тереня Масенка, яку свого часу помістив у "Листах до приятелів" п. Григорій Костюк, голова Об'єднання Українських Письменників "Слово".

В наступному числі "Місії України" буде надруковано статтю п. Ф. Мелешка "Про творчість Т. Масенка".

Високоповажаний Пане Редакторе!

Ласкаво прошу надрукувати мою запізнену відповідь на "Листа до Редакції" шановного пана Григорія Костюка, який поміщений у Вашому журналі "Листи до приятелів", ч. 3-4 за 1964 рік.

Я все відкладав цю відповідь. Гадав, що й це буде, як часто забуваються в житті далеко поважніші речі. Але знайомі, ще й досі під час зустрічей запитують: Чому немає моєї відповіді на листа п. Г. Костюка?

Це й спонукало мене написати до Вас цього листа.

Вірю, що п. Г. Костюк має добру пам'ять і знає, що насправді не було ніякого "переглядання" за останніх десять років журналів, під час якого нібито знайдено у "Вільній Україні" ч. 16 за 1954 рік мою статтю "Поезія вірнопідданства і пропаганди", в якій я писав про збірку віршів Тереня Масенка "Київські каштани", як це шановний автор твердить. Знає він також, чому саме тепер, тобто через десять років (!), а не тоді, відразу, він читаючи ту мою статтю "придивився", "що зроблена вона в цілковито позалітературнім плані". При цьому мушу потішити п. Г. Костюка, що крім кількох похвал за цю статтю, я мав і один анонімний напад через редакцію "Вільна Україна". На це я ґрунтовно відповів, але редактор "Вільної України" так надужив своїх редакторських "прав", що починаючи від наголовка й аж до закінчення вона була не схожою на ту, що я писав.

Шановний професор Григорій Костюк у своєму листі між іншим пише: "Для цього критик недвозначно натякає на "нечисту" і "нечесну" роль Тереня Масенка вужчої групи його товаришів під час масового терору 1934-1938 р.р.". ,

Так, дорогий авторе листа, я хотів бути обережним і тільки натякнув на "якогось літератора", бо не був

певний, що той літератор не відмовиться від поставленого мені, мабуть, "необґрунтованого" запитання: "Як ви думаєте, чи Терень Масенко був агентом ГПУ?" На це я йому відповів: "Ви до Тереня Масенка стояли колись близько, то мусите краще за мене знати". "Це правда" — сказав він. Якщо цього той шановний літератор не пам'ятає, то я й не домагаюся, щоб він до того признався. Хіба лише можу його "потішити", що нашу розмову я тоді відразу записав до щоденника, бо він мені сказав: "записаного, очевидно, не викреслю...".

Я не буду тут повторювати те, що вже було у моїй статті та спричинило написання листа п. Г. Костюком. Подаю тільки те, що є на стор. 29 "ВУ" й починається рядком 28-м згори й кічається 39-м. Це саме, ніби й спричинилося до того, що п. Г. Костюк не міг мовчати й пише:

"Я знав ближче Тереня Масенка від 1923 р. до часу мого арешту — листопад 1935 року, як людину чесну й віддану справі Української Культури".

Значить, п. Г. Костюк "знав ближче" Т. Масенка, який писав:

"...Я люблю згадувати Камінець-Подільський. Там учився, там вступив до Ленінського Комсомолу".

Хіба ж це не заслуга для Української Культури"?..

І далі:

"Я був тоді членом Політосвітколегії в Окружному Комсомолі" (стор. 94, "Життя і пісня" Т. Масенка).

Яку роль відігравав, та й тепер відіграє, в поневоленій Україні ленінський комсомол, говорити не доводиться. В 1924 році Т. Масенка з Каманця-Подільського відправлено до Харкова на курси журналістів. Звичайно, що на такі курси посилали надійних і "заслужених".

Чи п. Григорій Костюк зараховує до української культури й розсіпане по творах Т. Масенка теж і таке:

"І слава Климові (Ворошилові — Ф. М.), у вітчизняній війні святі народні сили об'єднав він, і проти всіх Петлюр і Винниченків свій робітничий повів за гін" ("Київські каштани").

Ні в одній із збірок Т. Масенка, які потрапляли до моїх рук, не обходиться без патетичних похвал комуністичній партії, її провідників, звеличування російської культури та "старшого брата" й проповідування "дружби народів".

Якось я запитав п. Г. Костюка: "Чи ми все отаке маємо схвалювати тільки тому, що воно писане українською мовою?" — "Ні, — відповів він, — мусимо таке писання критикувати і то гостро критикувати".

А на якій підставі він вважає "чесним" і "відданим" українській культурі" Т. Масенка?

Чим патріотом є цей "український" поет Терень Масенко, він сам пише так:

"Ми згадували в машині серед безмежного казахського степу, про ті краї, де кожному доводилося побувати. Говорили ми про те — яка неосяжна, яка різноманітно прекрасна наша Батьківщина!" (підкреслення — Ф. М.). Цей "український" поет далі вихваляється: "Раніше я був у Таджикистані, Бухарі, Фергансь-

кій долині. І знову — степові та гірські шляхи Казак-стану ("Життя і пісня" стор. 90).

Поет Т. Масенко подорожував по тих чужих просторах, маючи офіційні відрадженьня, щоб, між іншим, аж там почути, як казахстанський народний поет Джажбула "Оспівує справу Леніна, славить дружбу народів" ("Життя і пісня" стор. 84).

А чим насправді є ота вигадка — "дружба народів"? Ніщо інше, як толстовське "непротивлення злу". На підставі цієї "дружби" ні один поневолений московськими комуністами нарід не сміє протівитись цьому злу. Ще ні одному із тих народів не було дано право вільно висловитись, якої би він хотів дружби й з ким саме. Без непротівлення отому злові — "дружби" — не сміє вийти в Україні ні одна белетристична чи віршована книжка.

Поет Т. Масенко при кожній нагоді нагадує, що він є вірний тій "дружбі народів", не проминає величю вживати — "Великий Жовтень" та все виспівує похвали "вождям", часом не влопад, як оця:

"І нині можемо сказати, що раніше В. І. Ленін, а тепер товариш Митика Хрущов, як творці історії, зробили у мільйон разів більше для миру, для добра людства, аніж сотні тих старих поетів, що, може, й шукали спільного слова для всіх племен і народів, та шукали не до кінця" ("Життя і пісня" стор. 170).

Де тепер Микита?

Я думаю, що ні Т. Масенко, ані його оборонець від мосі "напасти" п. Г. Костюк не матимуть нічого

проти, коли я подам з листа поета таке:

"...в день мого народження та ще в день 60-ліття, коли у мене в хаті було повно гостей, коли три дні двері не зачинялися й на десять хвилин, і протягом тижня є одержав щось із 200 телеграм, а всі 10 чи 12 республіканських газет, і Москов. "Літ. газета" дала про мене статті і фото. 16-го ХІ в столицному (значить, у Києві — Ф. М.) Домі учителя відбувся мій хороший і велелюдний вечір ювілейний, який мене глибоко схвилював"...

А всі українці, в великій біді на рідній землі суці, і всі ті, що у вільному світі перебувають, мали б тішитися з того "загально-національного" досягнення та ще однією культурною перемогою, коли б...

Коли б ми не знали, що жорстокий московсько-комуністичний окупант саме тепер, у ці часи, які славний ювілянт у своєму листі називає "благородні наші часи", так безоглядно русифікує Україну, коли б ми, ще раз кажучи, всього того не знали, то повірили б, що його так вшановують за те, що він "відданий справі української культури"... Насправді ж такі гучні ювілеї під советами справляють тільки тим, що добре вислужуються перед комуністичною партією, "старшим братом" та завзято проповідують "дружбу народів" — цебто покійно не протівляться московському злові...

З правдивою пошаною

(—) Ф. Мелешко

С. Ляшенко — Англія

ЗВЕЛИЧНИКИ ХРУЩОВА

У своєму дописі "Треба викоплювати будяки" в "Канад. Фармері" 10. 4. 65, і в "Укр. Думці" 13. 5. 65, я писав про доповідь Костя Зеленка, виголошену в Нотінгемі (Англія) 20. 3. 1965 р. на відкритті клубу мельниківців, двійкарів і багрянцівців, у присутності голови їхньої централі в Англії, М. Тарнавського, який заявив:

"На відкритті клубу я запросив з Лондону п. Зеленка, щоб він виголосив доповідь. Надіюся, панове, що під час цих зборів ви будете себе вести чесно, а не так, як то сталося 21 лютого 1965 р. в Нью Йорку, де на зборах був учинений бунт".

Щоб читачі оцінили "чесних" лицедіїв тієї ворожої вилазки, та замітання її слідів за московською наукою і практикою, — наведу тут скорочено головний зміст того мого значно довшого допису, де про ту хрущовську доповідь було сказано дослівно таке:

"Заголовок доповіді був: "Багато людей цікавляться судьбою Микити Хрущова". Подаю цю доповідь скорочено, без змін, перекручувань та всяких від себе додатків. Зеленко під час своєї доповіді присвятив велику увагу Хрущову, згадавши його не менше сто разів... і його дружину... назвав "Ніна Петровна — порядна людина". П. Зеленко говорив майже годину про Хрущова, та сказав, що після Сталіна, Хрущов зробив реформу в концтаборах, увів у склад ЦК КП в Україні

більше українців, ніж було раніше, що Хрущов вів мирну політику, і що він був усунутий, як "жертвений козел".

Про нових "вождів" сказав:

"Брежньов... жив в Україні і має виховання українське, а тому і заступається сьогодні за інтереси українського народу".

Не забув п. Зеленко покадити і К. Марксу та В. Леніну. Взагалі можна сказати, що в доповіді були лише похвали для московських голодоморів... Подаю скорочено деякі цікаві запити, та ще "цікавіші" відповіді.

Напр., п. М. Шарло запитав: "Ви згадали, що при допомозі Хрущова українці мають тепер кардинала Й. Сліпого. Як це треба розуміти?" Зеленко відповів: "Так, панове, українці мають кардинала Сліпого лише через особисту сердечність (!) Микити Сергійовича Хрущова".

Автор цього допису запитав: "Чому сьогодні, при відкритті цього клубу, повністю присвячена доповідь найжорстокішому тиранові над українським народом?! Хіба ж Україна не має своїх заслужених синів і дочок, щоб бодай коротко згадати про них в часі відкриття цього клубу?" Зеленко відповів: "Така сьогодні в нас тема доповіді, а тому я про інших не можу згадувати".

"С. Ляшенко: "Чи Ви цю доповідь виголосили, як приватна особа, чи від якоїсь організації?" К. Зеленко: "На терені Англії є організація українських письменників і журналістів, до якої і я належу. Від імени її

і зробив доповідь”.

С. Ляшенко: “Чи Ви такі доповіді робили вже і по інших містах? І як на Ваші доповіді реагували українці?”

К. Зеленко: “Так, я зробив доповіді в таких містах: Болтон, Олдгам, Брандфорд і Лондон. Мою доповідь скрізь одобрили”.

С. Ляшенко: “На початку Ви згадали про Нью Йорк, що там був бунт. Що то був за бунт?.. Цей запит відноситься до Вас і до п. Тарнавського”.

К. Зеленко: “Цей запит не по темі сьогоднішньої доповіді, а тому ми її не дамо на нього відповіді”.

Ю. Яремченко: “У своїй доповіді Ви назвали сто разів голодомора українського народу Хрущова. Ви згадали про Шелєпіна... про Сташинського... але заціпивши зуби, Ви ніяк не могли сказати, хто ж той Сташинський, і на чий наказ він виконав злочин?”

К. Зеленко: “А для чого про це згадувати, коли всі знають, що власне зробив Сташинський”.

“Коли Зеленко, Тарнавський, та їхні помічники Мисюра й Мочуляк побачили, що в залі є для них небезпечні люди, які дають такі запити, що зовсім суперечать вихолощеній провокативній московсько-комуністичній доповіді, — вони припинили запити, “виправдуючись” обмеженим часом, та закрили збори, не допустивши до дискусії”.

Зеленко в своїй доповіді ані одним словом не згадав про страждання українського народу під жорстоким терором москалів. Натомість він говорив з наголосом про московські досягнення в техніці, а особливо про успіхи в космосі під мудрою політикою Хрущова та його наслідників”.

Такий був зміст мого довшого допису в “К.Ф.” та в “У.Д.”. Коли цей допис з “К.Ф.” був прочитаний на зборах українців Ноттінггаму в клубі СУБ-у, то його зміст був схвалений рясними оплесками всіх присутніх.

Але “Укр. слово” (ред. О. Жданович, Париж) надрукувало наскрізь брехливий допис про ту “Доповідь К. Зеленка” в Ноттінггамі якогось хрущовця, що сховався за літерами “М. Г.”. Він навіть і назву доповіді перевернув на “Падіння Хрущова та недавні зміни в ССРСР”, а її хрущовославський зміст затуманював так:

“Сама тема була вдало подана й використано багато свіжого матеріалу (якого?!). . . доповідь м-ра Зеленка, що була солідно підготована (!), була спробою звернути наш погляд на диявольську московсько-комуністичну машину і ті несподівані перемиїни в ієрархії московсько-комуністичної диктатури, що потягли за собою різні внутрішні потрясення (які?!), що відбуваються і в Україні”.

І далі:

“Після доповіді деякі присутні ставили питання до сити нефортуїно й пробували навіть говорити про надуті речі (?!), про які прелегент не говорив взагалі, або їх інтерпретував по-своєму. Очевидно, що прелегент не дався втягнути у спростачену (!) і наївну дискусію (якої зовсім не було, бо налякані доповідач і Тарнавський поспішили закрити збори! С. Л.). Насувається питання, як багато ще треба тим,

що спеціально прийшли “пописуватися” до досягнення того рівня громадського вироблення, якого вимагається від нас (ким?), як політичної еміграції. Більшість виступів була речева”.

Про мій допис в “Українській Думці” М. Г. Тарнавський, голова ОУУВБ, і організатор тієї хрущовської доповіді Зеленка мовчав п’ять місяців! Але правда колола йому очі, і він не витримав та вискочив, “як Марко з конопель” зі своїми “спростуваннями” п. з. “Нефортуїний крок “Української Думки” в “Укр. Слові” (Париж) з 29. 8. 1965 року.

Без жодного доказу, він назвав мій допис “пашквіль, написаний з метою очорнювання немилих осіб і установ”. Хоч насправді, як побачимо далі, саме Тарнавського допис є наскрізь забріханий, цілком голословний, демамогічний і провокативно-наплепницький.

Він навіть назву доповіді Зеленка переверчував ось як: “В Ноттінггамі вони її назвали — “Багато людей цікавляться судьбою Микити Хрущова”, а потім, маскуючись, під “М.Г.” переверстив її в “У.С.” на “Падіння Хрущова та недавні зміни в ССРСР”. Пізніше М. Г. Тарнавський (він же і “М.Г.”?) назвав її в “У.С.” — “Упадок Хрущова й останні зміни в ССРСР”. Свої крутіїства з назвою доповіді він приписував мені, мовляв: “Доповідь мала назву, як подано вище (“Упадок...”), а п. Ляшенко здемолював її... переверчений заголовок доповіді, свідчить, що маємо до діла з подвійним очорнюванням немилих осіб”.

Тому він, підморгнувши Зеленкові, боїться: “Критицизму, ані дискусії ми не боїмося, і завжди готові висловлювати наші, та оспорювати інші погляди в речевий і пристійний спосіб”.

Ці безсоромні брехні п. Тарнавський писав після того, як він із Зеленком закрили збори, щоб унеможливити дискусію.

Тому п. Тарнавський і в своїй пашквільній статті назвав лише заголовок мого допису, а весь його зміст затаїв, цілком промовчав! Із усієї сказаної там, і переказаної тут правди про нього та доповідь Зеленка п. Тарнавський нічого, ані одного речення не зачитував тому, що не міг того спростувати. Ось як він “не боїться” критики?

П. Тарнавський своїм “речевим і пристійним способом” явно брехав:

“Допис п. Ляшенка є суто фразеологічним. Він переверчений із пальця висаними зіставленнями — з ціллю вносити роздор, ненависть і саможертя між українцями”.

Це саме роблять московські запроданці в Україні й на еміграції. Свої злочини вони “пришивають” тим, хто їх викриває! Він ще й “повчас” мовляв, — “редактор “Укр. Думки” повинен бути більш стриманий і розсудливіший, щоб не стати в позу роз’ятрувача українського життя”. Подібно він “копнув” і редактора “Канад. Фармера” за друкування мого допису.

П. Тарнавський намагався своїм “речевим і пристійним способом” приписати мені навіть “люнатичні” здібності, мовляв:

"У Ноттінґґами п. Ляшенко виявив прямо застрашуючу (!) розумову невібагливість, коли не зрозумів (хіба?) навіть слів при відкритті відкриття, або свідомо сфальшував сенс відкриття... П. Ляшенкові ми не маємо заміру дивуватись. З його не до теми виступів на доповіді п. К. Зеленка ми винесли доволі трагічне (!) враження про його інтелектуальний рівень. Бо коли людина позбавлена хоч би елементарної (а тим більше магістра М. Г. Тарнавського! С. Л.) культури і форми поведінки, то тоді годі вимагати від неї вдумливих і розважних питань. А "люнатиків" в нас не бракує".

А тому, що я не належав до його "організації", та завжди поборював усіх сталіно-хрущовських яничарів М. Тарнавський "поставив" мене... "поза рамками українського організованого життя".

Він ще й погрожує:

"Поміщення навіть і в передруці в "УД" допису п. Ляшенка проти ОУґВБ (хіба ж Тарнавський та Зеленко — це ОУґВБ?! С. Л.) є досить небезпечним кроком... п. Зеленко має доповідь написану (хіба пізніше, бо він її не читав, а виголошував без записок! С. Л.), і без труду зуміє розправитись як з дописувачем, так і з редакторами". Чуєте?!

Але цікаво, чи "розправляться", і як саме, члени й Управа ОУґВБ зі своїм достойним головою, а організація письменників і журналістів — із К. Зеленком, — після того, як вони обидва вже цілком відверто й зухвало показали всім, хто вони є, та кому служити?!

Ту правду напевно читав у "К.Ф." та в "У.Д." і ред. Жданович. Чому ж він боронив звеличників Хрущова? Тому, що і сам ред. Жданович (і Дм. Андрєвський) того курського москаля і ката України Хрущова проголошував... "українцем" і возвеличував його в "Укр. Слові" 29. 12. 1957 р. у "Відповіді редактора" так:

"Сьогодні беремо одну проблему... про Хрущова. А що і я особисто називав його українцем, то і я змушений відповісти — чому? Українцем його називаю тому, що інакше годі його називати... Важко сказати, що нам треба гордитися якимось спеціально, що Хрущов є українець. Але й соромитися нема чого... він таки щось! Під деяким оглядом він робить велику рекламу українцям" і т. д.

Так "націоналіст" і "вождь" мельниківців допомагає московському провокаторові Вікторові Александрову всі народобивчі злочини Хрущова приписувати українцям в книжці — "Українець Хрущов" (1959 р.), виданій англійською, німецькою і французькою мовами для протиукраїнської пропаганди всіх ворогів України!

Д-р М. ПРОКОП ПРО "МОСТИ" З УКРАЇНОЮ

Як видно, там в Америці змінювачі такі добре стоять фінансово? Поганяли Ви їх на громадських зборах в Нью Йорку 21-го лютого м. р., а вони з "переляку" сягнули аж в Англію?

Довелось й мені послухати американського змінювача — українського походження...

Якось дісталось до моїх рук "Повідомлення", що в неділю 28-го листопада 1965 року в Ноттінґґами д-р М. Прокоп, член Закордонного Представництва УГВР, Віце-

Директор В-ва "Пролог" в Нью Йорку, виголосить доповідь на тему: "Українське повосніе 20ти річчя (підсумки та перспективи)". Як звичайно, було написано, що "запрошується все громадянство". Отож, пішов і я.

Але, щойно я ступив через поріг до "українського" клубу, як п. М. Довбуш (мельниківець) загородив мені дорогу зі словами, що мене не впустить, бо я написав статтю проти п. К. Зеленка. А я й питаю його: А хіба ж цей клуб є Ваша власність? А потім пригадавши приказку, що покірливе теля дві корови ссе, я з'їхав на примирливий тон і жартома сказав, що підпишу "контракт", і на цих зборах не буду подавати ані запитів, ані дискутувати... Тоді обізвався інший, здається п. М. Боженко й звертаючись до "господаря" клубу додав: "Бачите до якої Ви "демократії" доїхали, що й до клубу без "контракту" зайти не можна". Але, як там не було, на зборах я був і доповідь чув.

Доповідач говорив спокійно й чітко. Похвал на адресу московських тиранів, як це роздавав К. Зеленко не було, бо й завдання п. М. Прокопа полягало в тому, щоб побудувати "мости" між українською еміграцією й Україною, тобто з УССР. І ясно, через... "культобмін". Доповідач сказав, що коли українська еміграція не буде мати "зв'язків" з Україною, то ми швидко зденаціоналізуємось, що "контакти" потрібні, як повітря для людини, що в Україні провадиться русифікація, а нам на чужині треба свою мову берегти і т. п. Не забув він покадити Скрипникові й Хвильовому та їм подібним, бо вони, як комуністи свого досягли: тепер Україна, як держава є відома в усьому світі. Згадав, як латиші в Америці (ССА) відзначали 25-ліття поневолення Москвою їхньої країни і т. п.

Під час запитів я запитав: Ви тут хвалили Скрипника і Хвильового, а хтож воював проти УНРеспубліки та українського народу?

Ви так багато набудували "мостів" в Україну, що хоч сідай і поганяй в УССР, а чи Вам відомо, як описав генерал О. Вишнівський в українській пресі "культобмін", що його він пам'ятає з 1926 року, як тоді теж приїздили за кордон Корнійчук і інші московські вислужники? На ці запити доповідач відповіді не дав!

На мій запит, що він говорив, як латиші відзначили 25-тиліття поневолення Московскою Латвії, чи його організація там в Америці теж так протестує проти московського колоніалізму в Україні, він теж не відповів.

Коли я його це питав, а він не відповів на залиці почувся сміх. Отож, бачите з якими доповідями до Англії приїздять члени "підпільного уряду"?

СУБ ПРОТИ "КОНТАКТІВ", АЛЕ... НА СЛОВАХ

Дня 13-го лютого ц. р. у м. Ноттінґґами, на загальних зборах місцевого відділу СУБ-у виступив з доповіддю з Лондону п. Захарчук. В останньому часі наші брати із західних земель чи вони за "контакти", чи проти, але всі хапаються за Хвильового, як за дошку рятунку, бо він сказав: "Геть від задрипанки Москви!". Це від того, що вони більше нічого не знають про підсоветське життя в Україні. Покадив так Хвильовому і п. Захарчук, а потім доказував чому "культобмін" є

шкідливий для українців на чужині й що це підступ Москви.

Говорив він і про інші речі й закінчив тим, що хай наш спротив буде краплею в морі, але вона шкодить московським замірам.

Після доповіді були запити: "Ви порівняли нашу боротьбу з краплею. А чому коли в Америці й Канаді Спілка Визволення України влаштовує протестаційні маніфестації проти культобміну в них не беруть участі націоналістичні організації?"

Це питання так заплутало п. Захарчука, що він не знав, що має відповісти. З його говорення виходило, що маніфестації СВУ є "шкідливі"?

Про Хвильового говорив п. Плехін, який за приналежність до СВУ в Україні був хвильовими засланий на довгі роки до сибірських концтаборів. А я сказав коротко, що коли б Хвильовий не служив Москві, то його б не висипали за кордон на курорти тоді, коли

інших письменників розстрілювано. А так було!

Далі я заявив, що доповідь п. Захарчука суперечна його відповідям. Він сказав, що наша боротьба з "культ-обміном" потрібна, а коли справа дійшла до акцій СВУ, то вийшло, що вони "шкідливі". Як це розуміти? Я пригадав, що про антимосковські акції СВУ писала американська й канадська преса, що про них подавано інформації в телевізії і в радіо, що СВУ в Америці скидало в театрах летючки на голови культобмінників і глядачів і цим способом СВУ на практиці робить оту "краплю" про яку говорив п. Захарчук. Говорив я й про опудала Хрушова, якого вішано на телефонному стовпі в столиці Канади Оттаві й що все це робить СВУ.

Але лихо в тому, сказав я, що всі оці люди, які тут сидять, нічого про акції СВУ не знають, бо вони читають лише "націоналістичну" пресу, яка їх про те не інформує, бо тож роблять інші...

ТРЕТІЙ КРАЙОВИЙ З'ІЗД СВУ

(Закінчення зі стор. 26-тої)

чових Стрільців — станиця у Торонті, Братство Кол. Вояків 1-ої Дивізії УНА — станиця у Торонті, Союз Українських Комбатантів Вікторії (Австралія), Організація Державного Відродження України (О.Д.В.У.), Організація Українок Канади ім. Ольги Басарабової — Центральна Управа (Торонто), Союз Українців Воєнних Інвалідів — Головна Управа (Зах. Німеччина), Українська Медично-Харитативна Служба з. Т. — Головна Управа (Західна Німеччина), Незалежна Асоціація Дослідників Советської Теорії і Практики в Національних Проблемах — Президія Асоціації (Зах. Німеччина), ОБРУС — Головна Управа (Австралія), Комісія Допомоги Українському Студентству (Франція), Український Музей-Архів у Клівленді, Інх. (ССА), Український Національний Музей (Чикаго, ССА), п. О. Ничка — Секретар Президії Світової Ради СВУ, Крайова Управа СВУ (Австралія), Іслінгтонський Осередок СВУ ім. Богуна (Австралія), Орг. Бюро СВУ на Терені Англії, ЦК СЗСУ — Селянська Партія (ССА), д-р В. Наддніпрянець — Заст. Голови Світової Ради СВУ (Зах. Німеччина), Орг. Бюро СВУ на Зах. Німеччину, Укр. Генеалогічне і Геральдичне Товариство (ССА), п. М. Денисюк, видавець (ССА), Українська Громада в Туреччині (Царгород, Туреччина), п. М. Кульчицький — член Світової Ради СВУ та Голова Осередку СВУ у Вестчестер Ілл. (ССА), д-р Д. Донцов, пані Наталія Геркен-Русова, З. Саган, проф. Ніягарського університету (ССА), Маєстро Василь Ємець (ССА), проф. П. Чуйко (ССА), проф. Є. Онацький (Аргентина), п. О. Калинин — Голова Видавничого Відділу ГУ СВУ (ССА), А. Козачий, зал. сот. Армії УНР (Австралія), п. Ів. Ратушний (Шкоглендія), п. П. Кізимів (Зах. Німеччина), п. І. Марченко — Керівник Орг. Відділу СВУ (ССА), п. Гліб Старовійт, Лос Анджелес (ССА), п. П. Галич (ССА), панове — П. Надежденко, інж. Веровський, Н. Німченко та Я. Бирюків (Зах. Німеччина), канд. прав, член Світової Ради СВУ п. Б. Лісовецький (Парагвай), п. І.

Галушка (Зах. Німеччина), п. С. Лященко (Англія), п. Л. Суслик (Англія), п. В. Іванчук (ССА), п. Б. Білинський (Бразилія), п. В. Котелевець (ССА — з привітом залучив переказ на 100 дол. на вид. фонд "Місії України"); п. Іван Гергель — уповноважений Укр. Селянської Партії в Зах. Німеччині та п. М. Сарамаха (ССА).

В неділю 5 вересня в передполудневих годинах працювали 4 Комісії, а делегати та гості З'їзду взяли участь у Богослуженнях. О 12 год. дня по українських церквах були відправлені панахиди за членів СВУ і СУМ, які віддали своє життя в боротьбі за волю України. Надзвичайно урочисто відправив панахиду в Катедрі св. Володимира її настоятель о. Ференців, співав катедральний хор під керівництвом дир. Ю. Головка. Члени СУМУ при СВУ тримали укр. національний та організаційні прапори СВУ.

На другій пленарній сесії, в неділю 5 вересня вислухано доповідь інж. Д. Ярка — Голови Головної Управи СВУ, "Від оборони до наступу". Остання частина цієї сесії відбулася за таким порядком: було вислухано звіт Комісією, висловлено признання та уділено абсолюторію уступаючим кер. органам КУ СВУ, обрано нові керівні органи, схвалено бюджет на 1965-67 рр. та ухвалено привітання, резолюції й постанови.

До керівних органів СВУ в Канаді на рр. 1965-1967 увійшли:

Крайова Управа СВУ: проф. М. Садиленко — почесний голова, інж. П. Гарбер — голова, п. Г. Черкасенко, п. П. Мельник — заступники голови, ред. І. Гладун, п. Т. Феґон, п. В. Брух, п. Б. Петрусів, інж. М. Боровик, п. Я. Гладун, інж. О. Відау, п. В. Миколаїв, п. М. Черхун та п. Ф. Артеменко — члени Крайової Управи.

Крайова Контрольна Комісія: п. І. Сяйба, п. М. Січкар та п. З. Думин.

Перед закінченням З'їзду учасники зложили на пресовий фонд "Місії України" 305 дол.

Третій Крайовий З'їзд СВУ в Канаді закінчився в неділю 5 вересня о 7 год. вечора відспіванням "Ще не вмерла Україна".

Поет-комунар

(В. Сосюра)

Московське радіо й газета “Радянська Україна” передали вістку, що “8-го січня 1965 р. помер видатний “радянський” поет, лауреат Державної премії і премії імені Т. Г. Шевченка В. М. Сосюра”.

Цю вістку надрукували українські газети на чужині. Одні з обов’язку, а, наприклад, “Українські вісті” (Німеччина) — розвезли славословія, вихваляючи В. Сосюру, як українського патріота.

Хто читав поезії В. Сосюри, той не має жодного сумніву в тому, що він є яскравим представником червоно-советського літературного Олімпу. Слава про цього “малоросійського” поета лунає під знаком молота й серпа.

В 1956 році ця “слава” поширилася й у вільному світі. Зв’язувалася вона з його віршем “Любіть Україну”, навколо якого УРДП підняло великий галас, намагаючись зробити з В. Сосюри українського суперпатріота — мученика і навіть націоналіста. До виданого великим тиражем вірша “Любіть Україну”, Іван Багряний написав у передмові, що “це яскравий документ про те, як думають там вірні сини українського народу навіть тоді, коли вони є членами КП(б)У з 1917 р. Оті, що ходять не тільки під КП(б)У й під комсомолом, а навіть в самій КП(б)У й комсомолі (Сосюра член КП(б)У з юнацьких років).

“В нашій боротьбі”, — продовжує Багряний, — “тут на еміграції навколо питання про українські визвольні кадри ця заява В. Сосюри хай буде повчальним документом для всіх наших опонентів, що хотіли б всіх Сосюр, Хвильових, Влизьків замикати в клітки й видирати їм чуби по волосинці”.

Але це демагогія, бо розглядаючи одного вірша поета, не можна дати загального висновку про те, “як думають там вірні сини українського народу навіть тоді, коли вони є членами КП(б)У з 1917 р., як думав комуніст В. Сосюра чи, скажімо, якийсь інший український поет-комсомолец”.

Щоб проаналізувати творчість А. Малишка, мені довелося перечитати ряд його збірок, вивчити їх всебічно. Так само підходжу й до В. Сосюри.

Коли читаємо його поезії й придивляємось до його громадсько-партійної діяльності, приходимо до висновку, що В. Сосюра ніколи не був “вірним сином” України.

Професор Юр. Бойко, що є пропагатором хвильовизму, колись в доповіді на літературні теми, сказав: “В. Сосюра ніколи не був наш”.

На еміграції, під назвою “Засуджене й заборонене”, В. Гришко видав книжку про В. Сосюру. Але цій книжечці довіряти не можна, бо правду про В. Сосюру тут або замовчано, або сфальшовано.

Зроблено це для того, щоб переконати читачів, що, мовляв, як ви не крутіться, але “головні” укра-

їнські “визвольні кадри” таки в “комсомолі та компартії”.

Біографічні дані про В. Сосюру я знайшов у збірці його віршів “Вибране”, видану в Києві у 1954 році. З неї довідуємось, що народився В. Сосюра в січні 1898 р. в родині шахтаря в Донбасі (Дебальцево). Закінчив сільську двокласову школу й два курси трирічного агроучилища. В нужді та злиднях жив з самого дитинства. Вірші почав писати російською мовою з 14-ти років. Писав їх цією мовою і в часи наших Визвольних Змагань. Чому? Про це В. Сосюра в 1950 році у передмові до збірки своїх віршів російською мовою писав так:

“До 10-ти років я жив на Донбасі, потім у Вороніжі, Харкові, на Кавказі і розмовляв по-російськи. Російська мова для мене рідна з дитинства.

...Я й тепер іноді пишу вірші російською мовою тому, що не можу їх не писати. Велика російська мова! Якби не вона, я не був би таким, яким я став”.

З цією мовою, 20-річний В. Сосюра прийшов добровольцем у листопаді 1918 р. до Української Народної Армії. Що його привело до неї? В. Гришко намагається “довести”, що В. Сосюру “привело до Петлюри українське національне почуття, тобто — українське серце”.

Але сам В. Сосюра це пояснює так:

“І пішов я тоді до Петлюри,
бо у мене штанив не було”.

У своїх спогадах і віршах В. Сосюра говорить, що він завжди був большевиком (це мусів визнати й В. Гришко на стор. 13-ій). Будучи в Петлюри він просто не знав, що Петлюра бився за інші цілі.

З таким “національним почуттям” В. Сосюра не міг лишитися вірним Петлюрі й тому в лютому 1920 року втікає до большевиків. Але цей зрадницький крок В. Сосюри, В. Гришко намагається виправдати тим, що, мовляв, “до большевиків його привело просто холодне усвідомлення катастрофи, поразки українських визвольних змагань і розрахунок на нові можливості розбудови українського національного життя і здійснення своїх ідеалів у підсоветських умовах”.

Які ж були “перші кроки” В. Сосюри у большевиків, як він “ухопився” за оту “розбудову українського національного життя”?

Перш за все, він відразу вступає до компартії (травень 1920 р.) і зараз же “навів на мушку знак тизуба”, після чого йому “нервово оддало в плече”.

“Навів влучно, бо його брат, якому був дорогий тризуб, впав забитий. Але, що для нього брат, коли попереду ідеали комуні!”

Тому після вбивства брата знову на коня й знову вперед, вперед так, що, як пише В. Сосюра, аж:

“Гриви хвилями на вітрі,
Доісторичний в небі крик.

Хай кулі виють темно й хитро,—
Тепер я, хлопці, більшовик!..”

Знайшов потрібним В. Сосюра похвалитися й перед Петлюрою, що він вже червоний. Про це він писав:

“Петлюро! Я тепер червоний!
Почуй же мій кривавий сміх,—
Пришли мені із-за кордону
П'ять тисяч гривень бойових!..”

Коли читаємо поезії В. Сосюри пізнішого періоду й слідкуємо за його діяльністю, бачимо, що його червона кар'єра швидко поступає вперед. Він з радістю та захопленням приймає жовтневу большевицьку революцію, працює політпрацівником і літературним співпрацівником газети “Красная звезда” 41-ої стрілецької дивізії, систематично друкується на сторінках центральних і фронтових армійських газет, як, наприклад, “Комуніст” (російською мовою), “Голос труда”, “Одеський комуніст”. Яскравим прикладом є поема “ГПУ”, в якій гепоушники в ім'я комуні розстрілюють отамана українських повстанців і розстріл В. Сосюра виправдує. Пише В. Сосюра й “Відповідь” на “Послання” поета Маланюка, в якій топче й гетьмана Мазепу.

Коли в 1924 р. вмер Ленін В. Сосюра пише на його честь “Жалібний марш”, у якому підносить до небес цього російського “собирателя” земель “руських”.

“Сьогодні не з нами наш Вождь, наш Ільч,
Ідем ми самі по дорозі.
Але, як і завжди, лунає наш клич,
І ворог, як завжди, в тривозі.
Далека нам путь, але ми не самі,
Нам світять його заповіді,
У полі, в заводі, у шахті на дні
Комуні ми зоряні діти.

Закінчує цей вірш В. Сосюра так:

Так будьмо ж єдині, ми квіти життя,
Ми всі від станка і від плуга.
Сьогодні святкуємо пам'ять Вождя,
Вождя і товариша й друга.

Щоб підкреслити, як В. Сосюра фанатично стоїв на позиції захисту большевизму, слід згадати його вірш “Місто”. У свій час Москва запровадила відому всім нам нову економічну політику — НЕП. В. Сосюра цього кроку Москви не зрозумів, думаючи, що вона перекреслює “здобутки жовтня” й тому він на це відгукується так:

“Я не знаю, хто кого морочить,
Але знову б я нагана взяв
І стріляв би в кожні жирні очі,
В кожну б шляпу і манто стріляв”

Але Василь Гришко і цей факт фальшує, кажучи, що у вірші “Місто” В. Сосюра виступив “проти нових російських панів українського міста, пануючих над селянською Україною”.

Москва, скріпивши свою владу над Україною, використавши для цього українських комуністів, зробила над ними погром.

Володька Сосюра, який одержав пізніше від Москви багато похвал та нагород, прибитий цими подіями, з своїм горезвісним партквитком пішов по шинках.

З-під його пера появляється низка занепадницьких віршів. В одному з них він каже:

Куди тікати від жуті й дум?
Рида і плаче піякіно...
В “Нову Баварію” зайду,
Нап'юсь — і стану мов дитина...

У багатьох віршах він говорить навіть про самогубство. Так, наприклад, у вірші “П'янь” він каже:

Давно б себе застрілив я,
Давно б мої зів'яли зорі,
Та тільки те мене спина,
Що не один я п'ю із горя.

В іншому вірші В. Сосюра себе питає:

Хіба повіситись сьогодні,
Так, як Есенін, на трубі?..

У травні 1933 р., заблудивши у лябіринті “загірної комуні”, кінчає самогубством М. Хвильовий. За ним у серпні цього ж року, йде і М. Скрипник, лишаючи завалену трупами Україну...

І В. Сосюра замовкає...

Щойно в 1937 р. появляється його автобіографічна поема “Червоногвардієць”, у якій він клянеться:

Іти завжди з братами в ногу
В цей день народові клянусь.
Клянусь і партії, й вождеві,
і дню, що в серці розцвіта,
клянусь і вам, сади вишневі,
колгоспні села і міста,
що буду скрізь єдиним, чистим,
як наші зорі і сонця,
і з честю ім'я комуніста
нести до смертного кінця.

З цією клятвою В. Сосюра 1941 р. йде на фронт так званої “вітчизняної війни”, де працює як військовий кореспондент фронтової газети.

В 1944 р. В. Сосюра друкує вірш “Любіть Україну”, про який я згадував раніше. В ньому В. Сосюра, сидючи десь у Башкирії за писемним столом, закликає любити ту Україну, яка є “в стягів багрянному шумі”, тобто московську колонію, оту червону “Малоросію” — УССР.

Тому немає дива, що Ів. Багрянний вчепився за цей вірш. Спільного між ними багато: у вірші “багрянні шуми”, а у Ів. Багряного багряне прізвище.

(Продовження в наступному числі)

СКЛАДАЙТЕ ПОЖЕРТВИ

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД

КВАРТАЛЬНИКА

“МІСІЯ УКРАЇНИ”!

ЧЕРГОВА ПРОВОКАЦІЯ “ХВИЛЬОВИСТІВ”

(Закінчення зі стор. 3-ої)

Об'єднання Українських Письменників “Слово” було і є одним із тих, що “вітало” і “культ-обмін” і “контакти” з УССР та “популяризувало” на еміграції патріотичну творчість цілого ряду творців української культури в УССР. Г. Костюк, О. Тарнавський і цілий ряд інших змінюючих і хвильовистів зі “Слова”, “Прологу” й “круглого столу” саме в 1965 році розпиналися за “контакти” з УССР, а тепер у “меморандумі” пишуть, що мовляв, до них вже “**давно дійшли факти**” про згадані репресії?

І в цей самий час вони ручкалися з Коротичем!?

Чи й після цього реалітетники бігтимуть на зустрічі з висланниками Москви, як було з Колосовою?

Відсутність в згаданому “меморандумі” засуду “співіснування” з Москвою, а значить і засуду “культ-обміну”, вказують на те, що костюки й тарнавські далі обстоюють “контакти”. Свідчить про це і зміст “меморандуму” в тих місцях де Президія “Слова” сягає в історію совето-московського терору проти діячів української інтелектуальної еліти під Советами взагалі.

Замість писати “Академія Наук УССР”, Президія “Слова” чомусь пише “Українська Академія Наук”?

Очевидно, тут є намір підкреслити, що така “Українська Академія Наук” існує в УССР? Отже, явна брехня, бо такого “реалітету” під Советами немає!

Історію терору Москви й доморослих українських комуністів проти української інтелектуальної еліти, Президія “Слова” починає так:

“...в страшну добу Сталіна українська література зазнала чи не найбільших втрат. Із круглого 250 письменників за шість років комуністичного терору, з 1933 по 1938 рік... знищено 216”.

Чому в “меморандумі” згадано лише письменників і лише від 1933 року?

Мабуть тому, що після цього року Москва почала переслідувати і українських комуністів, які допомагали їй винищувати українську національну інтелігенцію до 1933 року? А до них належав і Г. Костюк!

Відомо ж бо, що до 1933 року було знищено Українську Автокефальну Православну Церкву на чолі з Митрополитом В. Липківським і 32-ма Архiepіскопами й тисячами священослужителів і вірних. А на процесі Співки Визволення України в Харкові у 1930 році судили українську національну інтелектуальну еліту серед якої були також письменники і літературні критики., як наприклад і сам проф. Сергій Єфремов — голова Проводу СВУ.

Але хвильовисти з Г. Костюком твердять, що ці жертви не варті уваги бо то була “провокація” ГПУ!

Якраз “меморандум” Президії “Слова” й викриває його авторів, які для проформи “протестують”, а одночасно приховують справжні гекатомби жертв Москви і доморослих яничарів винищених ними українських культурних сил.

В “Місії України” ч. 1 (13) за 1962 рік в стат-

ті “Терор в Україні за М. Скрипника” наведено справжні втрати серед українських письменників в УССР. Нижче подаємо в скороченні уривок з цієї статті.

“В 1958 році видавництвом Книжкової Палати при міністерстві УССР видано першу частину бібліографічного покажника п. н. “Художня література, видана на Україні за 40 років — 1917—1957” (438 сторінок), в 1957 р. в Києві видано “Антологію української поезії” в 4-ох томах, як так само в 1959 році в Києві надруковано видавництвом “Радянський письменник” антологію “Із поезій 20-их років”, в київській “Літературній газеті” та в інших советських публікаціях подані прізвиська українських письменників (поетів, прозаїків, драматургів, літературознавців, дитячих авторів), які мовляв, творили “українську радянську літературу”. У всіх цих покажниках зазначена кількість письменників, що **померли, репресовані, реабілітовані та ті, які “замовкли” й перестали писати**”.

Ці покажники також є фальшиві, бо в них немає прізвиськ багатьох українських письменників, які були переслідвані, репресовані, чи розстріляні за “український буржуазний націоналізм”.

Якщо в покажниках перевірити дату смерті, а зокрема дату останнього видання окремих авторів, що “замовкли”, то виходить, що більша половина із них “замовкла” в першому десятиріччі терору в УССР, і “замовкли” ці письменники з відомих причин: переслідвання, арешти, чи розстріл.

Нижче подаємо цифрові дані по роках про тих письменників, що “замовкли” згідно советських покажників і закордонних публікацій:

в 1921 році — 1, 1922 році — 1, 1924 році — 2, 1925 році — 7, 1926 році — 2, 1927 році — 5, 1928 році — 7, 1929 році — 25, 1930 році — 82, 1931 році — 47, 1932 році 45.

Останні три позиції: Судовий процес проти СВУ і СУМ.

Таким чином в роках “урядування” Скрипника, тобто до 1933 року “замовкло” 224 письменника.

Щойно у 1933 році Москва спрямувала свій терор і проти своїх вислужників, а в тому числі й проти Скрипника. Вбивство українських письменників виглядало так:

в 1933 році — 20, 1934 році 31, 1935 році — 14, 1936 році — 12, 1937 році — 6, 1938 році — 8, 1939 році — 5, 1940 році — 4, 1941 році — 11, 1942 році — 3, 1943 році — 2, 1944-1949 рр. — 5.

Ці дані стверджують, що **духовний і фізичний терор проти українських письменників був найжорстокіший в Україні в першому десятиріччі по укладу УНР, саме тоді, коли Москва була слаба економічно й політично, а верховодили в УССР українські комуністи.**

До загального числа “замовклих” треба зарахувати й тих українських письменників з наддніпрянщини, які опинилися на еміграції. Їх начислюється 95 осіб. До нього треба ще додати визначних українських літераторів, мовників, як Могилянский, Щепотьев, Шаль, Горещький і багатьох інших.

І тоді побачимо, що за 40 років московської окупації в Україні, біля 600 літераторів стали жертвою комуністичного народобивства”.

А не 216, як це написано в “меморандумі” Президії “Слова”?